

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Оптимізація структури капіталу підприємства
за матеріалами публічного акціонерного товариства «Виробничо-торгова
кондитерська фірма «Ласощі», м. Івано-Франківськ

Студентки 2 курсу 5 м групи,
спеціальності 073
«Менеджмент», спеціалізації
«Фінансове управління»

Петренко Вікторії
Вікторівни

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Гейдор Алла
Петрівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПАТ «ВИРОБНИЧО-ТОРГОВА КОНДИТЕРСЬКА ФІРМА «ЛАСОЦІ».....	21
2.1. Аналіз обсягу та структури капіталу підприємства.....	21
2.2. Характеристика напрямів використання капіталу підприємства.....	26
2.3. Оцінювання ефективності управління структурою капіталу підприємства.....	35
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПАТ «ВИРОБНИЧО-ТОРГОВА КОНДИТЕРСЬКА ФІРМА «ЛАСОЦІ».....	42
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Формування оптимальної структури капіталу завжди є пріоритетним напрямом фінансової політики підприємства та довгостроковою метою його фінансової стратегії. Особливо нагальною є проблема забезпечення формування оптимальної структури капіталу, яка гостро постала в умовах фінансової кризи та дефіциту капіталу. Підприємства торгівлі в умовах кризової економічної ситуації змушені переходити в режим економії ресурсів та відмовлятися від агресивного типу політики фінансування діяльності.

У сучасних умовах питання оптимізації структури капіталу потребують активного висвітлення. Це зумовлено недостатнім рівнем опрацювання завдань щодо формування структури капіталу як інструменту фінансового менеджменту, що не дозволяє досягнути необхідного рівня результативності фінансово-інвестиційної політики.

Аналіз досліджень та публікацій. Проблематика формування оптимальної структури капіталу підприємства лежить в полі зору таких науковців як, Безгінова Л.І., Власова Н.О., Бланк І.О., Ситник Г.В., Воронін А. В., Гайдаєнко О. М., Славінська М. О., Щербань О.Д., Набієва О.В., Машлій Г. Б., Ткачик Л.П., Пфайфер В.В., Грицино О.М., Маматова Л. Ш., Яременко М.І., тощо. У роботах наведених авторів розкрито теоретичні підходи до визначення змісту оптимальної структури капіталу, охарактеризовано основні методи її формування. Однак, зважаючи на складність та комплексність досліджуваного поняття, подальшого вивчення потребують питання, пов'язані з удосконаленням методичного інструментарію оптимізації структури капіталу.

Метою дослідження є удосконалення теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації структури капіталу в сучасних економічних умовах для досягнення стійкого фінансового стану та ефективної діяльності підприємства.

У відповідності з поставленою метою були сформульовані та вирішені такі **завдання:**

- розглянути методологічний інструментарій оптимізації структури капіталу підприємства;
- здійснити аналіз обсягу та структури капіталу підприємства;
- навести характеристику напрямів використання капіталу підприємства;
- провести оцінювання ефективності управління структурою капіталу підприємства;
- обґрунтувати шляхи оптимізації структури капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі».

Об'єкт дослідження – процес управління структурою капіталу підприємства. **Предмет дослідження** - теоретичні та практичні засади управління структурою капіталу підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі». Господарська діяльність підприємства спрямована на виробництво та реалізацію розчинних напоїв: кавових, чайних і какао напоїв, цикорію і натуральної розчинної кави. Підприємство утворено у 2005 році. Зареєстрований (пайовий) капітал станом на кінець 2019 року складав 1711 тис. грн, а загальна сума капіталу на 31.12.2019 року – 27153 тис. грн. Чистий дохід від реалізації продукції та послуг за 2019 рік склав 42921 тис. грн, а чистий прибуток - 2605 тис. грн. Середня кількість працівників становила 61 особу.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи: системного аналізу, кількісного аналізу, фінансового аналізу, методи планування, узагальнення тощо.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали фінансової та статистичної звітності підприємства, сучасні пакети прикладного програмного забезпечення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні методичного інструментарію оптимізації структури капіталу підприємства та визначено алгоритм формування структури капіталу підприємства торгівлі.

Практична значимість. Розроблені рекомендації щодо підвищення ефективності управління структурою капіталу підприємства можуть бути використані в діяльності ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі», що підтверджено відповідною довідкою.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опублікованої наукової статті у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка та фінанси підприємства», 2019 р. на тему: «Оптимізація структури капіталу підприємства» (с. 96-102).

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи – 52 сторінки друкованого тексту, список використаних джерел з 66 найменувань та додатки.

РОЗДІЛ 1

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Структура капіталу виявляє безпосередній вплив на формування фінансової стійкості підприємства, яка виявляється у досягненні його довгострокової платоспроможності, обсягу доходів, рентабельності діяльності, тощо. З метою розкриття даного питання варто спочатку обґрунтувати теоретичний зміст оптимальної структури капіталу з точки зору різних науковців.

У літературі з фінансового управління знайшли своє місце різні категорії: «цільова структура», «прийнятна структура», «раціональна структура», «оптимальна структура». При цьому переваги віддаються, найчастіше, одному з цих термінів, інші ж використовуються як синоніми. Однак найприйнятнішим в обороті є поняття «оптимальної» структури капіталу. На відміну від інших, які фактично носять досить розпливчастий характер, воно означає облік специфічності кожного окремого підприємства при виборі правильного співвідношення джерел фінансування в межах певного часового періоду. Основні наукові підходи до визначення змісту оптимальної структури капіталу різними науковцями наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Наукові підходи до визначення змісту оптимальної структури капіталу підприємства

Автор 1	Визначення 2
Бланк І.О., Ситник Г.В. [7]	оптимальна пропорція між окремими складовими капіталу
Брейлі Р. і Майерса С. [11]	оптимальне поєднання окремих елементів капіталу
Гайдаєнко О. М., Славінська М. О. [19]	співвідношення окремих складових капіталу, за якого досягається стабільний фінансовий стан та очікуваний рівень доходності на інвестовані фінансові ресурси
Щербань О.Д., Набієва О.В. [63]	поєднання окремих складових капіталу таким чином, аби ця комбінація дозволяла максимізувати ефективність роботи підприємства у майбутньому

Продовження табл. 1.1

1	2
Машлій Г. Б. [43]	структура капіталу, яка забезпечує зростання ефективності фінансових ресурсів підприємства
Ткачик Л.П., Пфайфер В.В. [59]	оптимальне співвідношення між різними складовими капіталу підприємства
Сорокіна М. [56], Капітула С.В., Коміч Н.Б. [34]	результат зваженої політики фінансового менеджменту, внаслідок якої досягається оптимальне співвідношення між окремими складовими капіталу підприємства
Маматова Л. Ш. [40]	співвідношення між позиковим та власним капіталом, при якому досягається ефективність діяльності підприємства

Бланк І.О. визначає оптимальну структуру капіталу як «найбільш ефективну пропорцію між окремими елементами капіталу, які використовуються суб'єктом господарювання для провадження фінансово-господарської діяльності та організації політики фінансування» [7]. На думку вченого, формування оптимальної структури капіталу передбачає вибір найбільш ефективної пропорції між залученими та власними коштами, яка повинна забезпечити досягнення цілей розвитку підприємства за умови збереження його фінансової стійкості.

На думку Брейлі Р. і Майєрса С., «досі не існує будь-якої загально визнаного універсального підходу щодо формування структури капіталу» [11]. Неоднозначним, з огляду на це, є саме розуміння «оптимальна» структура капіталу. На їх погляд під досліджуваним поняттям варто розуміти оптимальне поєднання окремих елементів капіталу.

Науковці Гайдаєнко О. М. та Славінська М. О. [19] припускають, що формування оптимальної структури капіталу підприємства має стосуватися не лише підтримання фінансового стану, але і досягнення необхідного рівня доходності капіталу. На наш погляд, наведене уточнення є очевидним та вірним, оскільки власники бізнесу мають отримати певну віддачу на вкладений капітал, яка має забезпечити їм досягнення очікуваного цільового прибутку. [19].

У доповнення до вищесказаного Щербань О.Д. та Набієва О.В. відзначають, що формування оптимальної структури капіталу підприємства є досить важливим для вироблення системи оптимізації капіталу суб'єкта господарювання. На думку авторів, оптимальна структура капіталу визначає поєднання окремих його складових таким чином, аби ця комбінація дозволяла максимізувати ефективність роботи підприємства у майбутньому. Однак, даний підхід потребує уточнення, оскільки досягнення позитивних результатів діяльності підприємством не повинне вплинути на погіршення його фінансового стану [63].

Також в науковій літературі зустрічаються погляди, відповідно до яких припускається процесний підхід до трактування оптимальної структури капіталу. На думку вчених Сорокіна М. [56], Капітули С.В., Коміч Н.Б. [34], оптимальна структура капіталу досягається підприємством лише під час зваженої політики фінансового менеджменту. Зокрема, потрібним є постійне проведення аналізу основних факторів, які впливають на структуру залучення коштів з різних джерел фінансування.

Машлій Г. Б. зазначає, що забезпечення оптимальності структури капіталу підприємства можна визначити як певний набір важелів фінансового менеджменту щодо забезпечення політики стабільного розвитку [43]. Науковець наводить різні правила щодо формування співвідношення між різними складовими капіталу. Однак, на нашу думку, структура капіталу може бути різною для одного і того ж підприємства в залежності від ряду факторів його розвитку, а саме: фази життєвого циклу, специфіку виду господарської діяльності, вартості залучення різних джерел фінансування тощо.

Ткачик Л.П. та Пфайфер В.В. [59] зазначають, що оптимізація структури капіталу є досить багатограним процесом, який включає в себе ряд інструментів та прийомів забезпечення оптимального співвідношення позикових та власних фінансових ресурсів.

Доповнюючи наведений вище підхід, Гайдаєнко О. М. та Славінська М. О. [19] поняття оптимальної структури капіталу розглядають через призму

зростання ефективності залучення фінансових ресурсів з різних джерел. Формування структури капіталу, відповідно до підходу вчених, - це процес розробки довгострокової стратегії створення оптимальної структури активів за рахунок використання різноманітних джерел фінансування [3].

Безгінова Л.І. [3] та Власова Н.О. [16] констатують, що оптимізація структури капіталу має передбачати – комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових і комерційних заходів, метою яких є забезпечення фінансової стабільності та ефективності роботи підприємства.

Виходячи з наведеного вище, можна зробити висновки, що формування оптимальної структури капіталу може бути визначене наступними сутнісними ознаками (рис. 1.1):

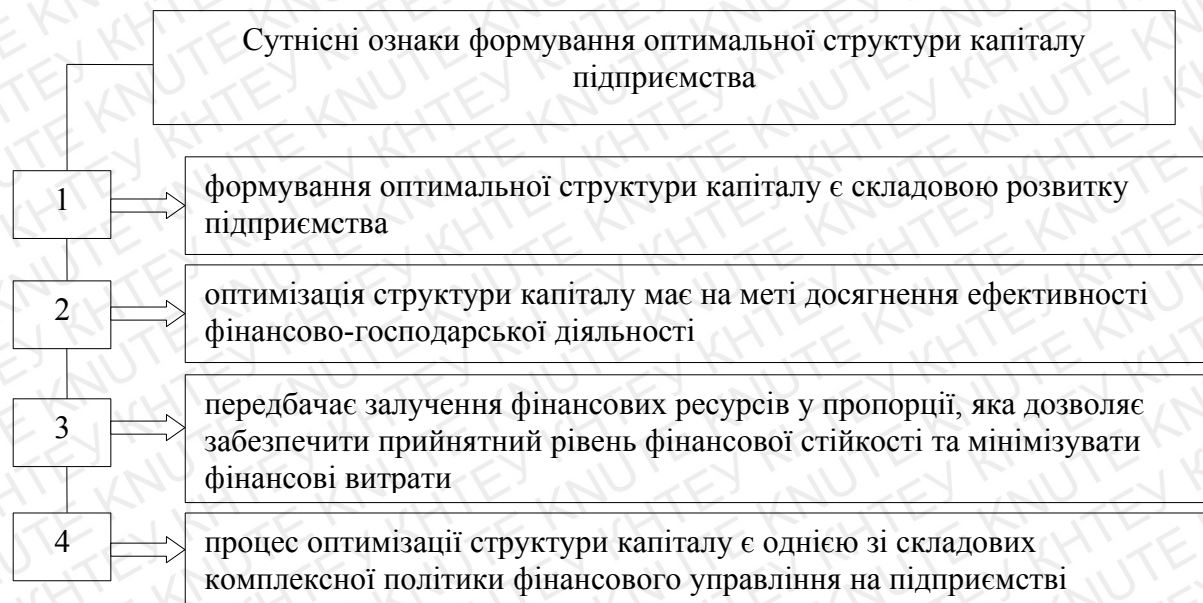

Рис. 1.1. Сутнісні ознаки формування оптимальної структури капіталу підприємства*

*сформовано за даними [3, 16, 43, 56]

Отже, досліджуване поняття доцільно визначати наступним чином:

- оптимальна структура капіталу – це таке співвідношення окремих його складових, при якому досягається ефективність фінансово-господарської діяльності та належний рівень фінансової стійкості підприємства;

- оптимізація структури капіталу – це комплекс заходів з визначення та оптимізації співвідношення між окремими складовими залучених фінансових ресурсів.

Надалі варто розглянути основні методи оптимізації структури капіталу підприємства. На думку більшості науковців (Бланка І.О., Безгінової Л.І. та Власової Н.О., тощо), усі наведені методи можна умовно поділити на 3 великі групи (рис. 1.2):

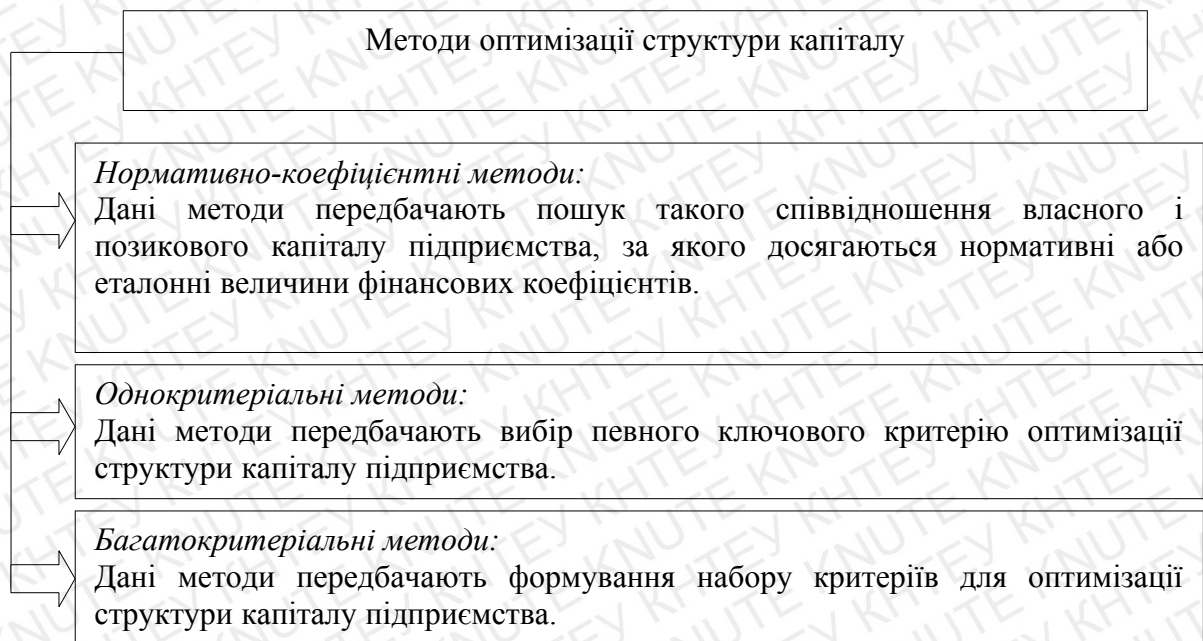

Рис. 1.2. Основні групи методів оптимізації структури капіталу підприємства*

*сформовано за даними [7, 18, 19, 21, 25, 43]

Використання нормативно-коефіцієнтних методів базується на використанні певних пропорцій між показниками – фінансовими коефіцієнтами. Фактично даний метод передбачає розрахунок набору певних критеріїв формування капіталу на основі звітних даних підприємств. Висновки стосовно оптимальності структури капіталу робляться на основі значень окремих взятих коефіцієнтів.

Нормативно-коефіцієнтний метод припускає можливість використання будь-яких коефіцієнтів, які можуть характеризувати стан та структуру капіталу,

рівень фінансової стійкості. Однак, в економічній літературі можна виділити найбільш популярні показники, які переважно використовуються для визначення рівня оптимальності структури капіталу (табл. 1.2).

Важливо відмітити, що використання нормативно-коефіцієнтного методу також передбачає порівняння значень обраних фінансових коефіцієнтів з середньогалузевими значеннями, порівнянням значень показників структури капіталу досліджуваного підприємства та його основних конкурентів (або аналогів).

Таблиця 1.2

Основні коефіцієнти, які використовуються для визначення рівня оптимальності структури капіталу*

Коефіцієнти	Економічний зміст показника	Граничні значення показника
Коефіцієнт заборгованості	Відношення позикового капіталу до власного капіталу	$\frac{ПК}{ВК} < 1$ ПК – позиковий капітал, ВК – власний капітал.
Коефіцієнт фінансової незалежності	Відношення власного капіталу до всього капіталу	$\frac{ВК}{А} \geq 0,5$ ВК – власний капітал, А – капітал.
Середньогалузеве відношення позикового і власного капіталу	Відношення позикового капіталу до власного капіталу	$\frac{ПК}{ВК} \leq K_{галузі}$ ПК – позиковий капітал, ВК – власний капітал.
Коефіцієнт боргового навантаження	Цільове відношення боргу і прибутку до амортизаційних відрахувань, процентів і оподаткування	$\frac{ПК}{ЕВІТДА} \leq K_{галузі}$ ЕВІТДА – прибуток до амортизаційних відрахувань, процентів і оподаткування.
Коефіцієнт покриття відсотків	Відношення прибутку до вирахування процентів за кредити і оподаткування до процентних платежів	$\frac{ПК}{ЕВІТ} \leq K_{галузі}$ ЕВІТ – прибуток до вирахування процентів і оподаткування, П – проценти за кредит

*сформовано за даними [7, 18, 19, 21, 25, 43]

Така можливість є однією з вагомих переваг використання нормативно-коефіцієнтного методу. Іншими перевагами даного підходу є простота розрахунків, можливість використання лише показників фінансової звітності для аналізу тощо.

Однак, наведений метод не позбавлений і ряду обмежень. На нашу думку, його використання має певну специфіку, оскільки досить сильно залежить від підбору системи коефіцієнтів. Іноді значення деяких коефіцієнтів можуть приводити до протилежних висновків, що є недоліком використання даного методу. Також використання запропонованого методу має статичний характер, що не дозволяє забезпечити визначення цільової структури капіталу при проведенні прогнозних розрахунків.

Наступним досить поширеним методичним підходом до оптимізації структури капіталу є однокритеріальний, якому притаманні наступні ознаки:

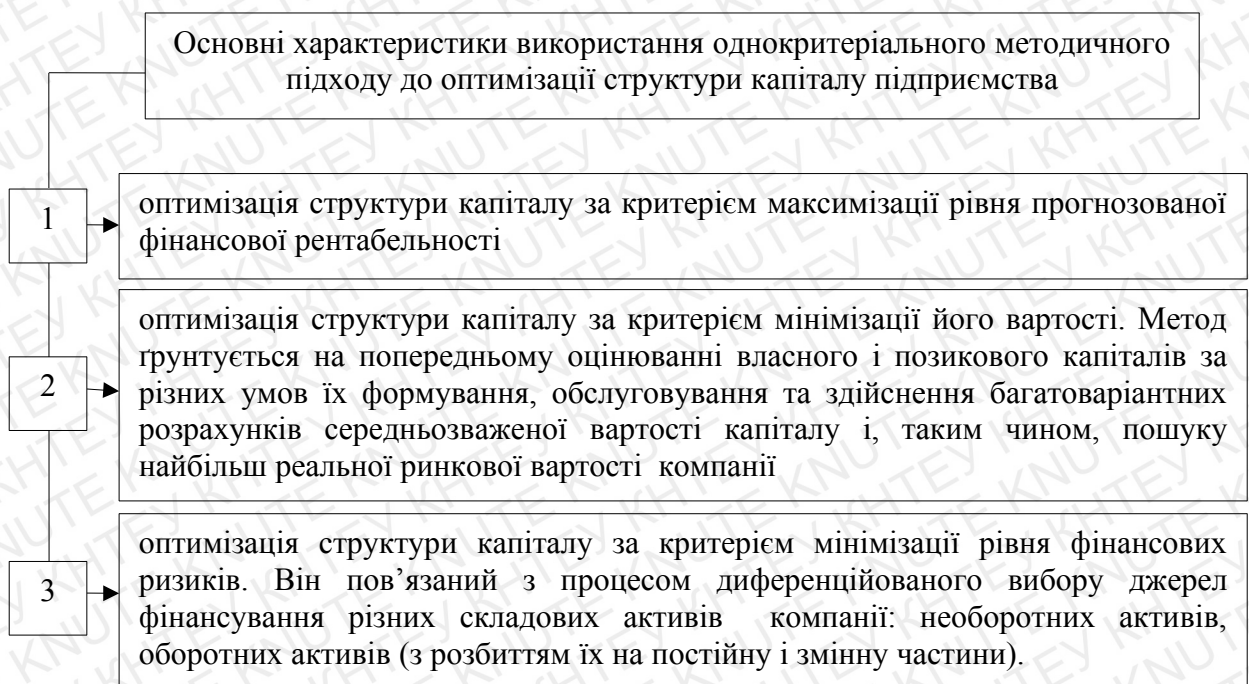

Рис. 1.3. Основні характеристики використання однокритеріального методичного підходу до оптимізації структури капіталу підприємства*

*узагальнено за даними [7, 18, 19, 21, 25, 43]

В якості основних критеріїв оптимальності структури капіталу можуть використовуватися такі показники як фінансова рентабельність, середньозважена вартість капіталу, рівень фінансових ризиків, тощо. Усі наведені показники є комплексними та передбачають певний ланцюг відповідних сценаріїв розвитку ситуації, яка пов'язана з різними варіантами формування структури капіталу. Основні напрями оптимізації структури капіталу за критерієм максимізації рентабельності наведено у табл. 1.3

Таблиця 1.3

Напрями оптимізації структури капіталу за критерієм максимізації рентабельності*

Підхід	Зміст	Критерій	Недоліки
Оцінка ефекту фінансового важелю	Максимізація рентабельності в результаті залучення позикового капіталу	ЕФВ → мах	Носить короткостроковий характер. Не враховує: - розділення позикового капіталу на довгостроковий і короткостроковий; - внутрішню структура власного і позикового капіталу ; - вартість власного капіталу; - інфляцію.
Оцінка Ефекту операційно - фінансового важелю	Оптимізації структури капіталу шляхом виявлення взаємозв'язку між показниками валового прибутку, витрат операційного I фінансового характеру і чистого прибутку	ЕО ФВ → мах	Носить короткостроковий характер. Не враховує: - розділення позикового капіталу на довгостроковий і короткостроковий; - внутрішню структуру власного і позикового капіталу ; - вартість власного капіталу; - інфляцію. Необхідні додаткові обмеження.
ЕВІТ-EPS-підхід	Оптимізація структури капіталу шляхом виявлення такого співвідношення джерел фінансування діяльності компанії, яке дозволяє максимізувати показник «чистий прибуток на акцію» у порівнянні з очікуваним рівнем валового прибутку	EPS → мах	Носить короткостроковий характер. Не враховує: - розділення позикового капіталу на довгостроковий і короткостроковий; - внутрішню структуру власного і позикового капіталу; - вартість власного капіталу; - інфляцію. Можна оцінити тільки альтернативні схеми фінансування.

*сформовано за даними [7, 18, 19, 21, 25, 43]

Варто відмітити, що основною особливістю використання усіх наведених однокритеріальних підходів є наявність певної цільової функції, граничні значення якої є мірою ефективності структури капіталу.

Максимізація рівня рентабельності, як видно з табл. 1.3, може розглядатися у площині розрахунку ефекту фінансового важелю, операційного важелю, показників чистого та валового прибутку. Структура капіталу для усіх підходів на базі фінансового та операційного важелю формалізується у значення відповідних коефіцієнтів – диференціалів. Саме значення цих коефіцієнтів і визначає рівень оптимальності сформованої структури капіталу.

Модель оптимізації структури капіталу за показником вартості капіталу оптимальною називається така структура капіталу, за якої досягається максимальна вартість корпорації на фінансовому ринку за мінімальної ціни капіталу. Для визначення оптимальної структури капіталу використовується формула середньозваженої вартості капіталу (Weighted Average Cost of Capital — WACC) [18]:

$$WACC = \frac{D}{V} (D * R_d) (1 - T) + \frac{E}{V} (R_e) \quad (1.1)$$

де $\frac{D}{V}$ — коефіцієнт боргу (боргового навантаження на капітал корпорації); $\frac{E}{V}$ — частка власного капіталу у капіталі підприємства; R_d — процентна ставка за боргом; R_e — вартість власного капіталу; T — податкова ставка.

Формула використовується для визначення оптимізації структури капіталу в тих випадках, коли до складу капіталу підприємства вводиться борг. У випадку, коли джерела формування капіталу диференційовані (наприклад, фінансування проекту здійснюється за рахунок випуску нових акцій, боргових зобов'язань, нерозподіленого прибутку й інших джерел) – коефіцієнт WACC набуває вигляду:

$$ACC = \sum_{i=1}^n W_i R_i \quad (1.2)$$

де W_i — питома вага джерела у формуванні структури капіталу; R_i — процентна ставка за джерелом.

Порівняння основних однокритеріальних методів оптимізації структури капіталу наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Порівняння однокритеріальних методів оптимізації структури капіталу*

Назва методу	Зміст методу	Переваги	Недоліки
За критерієм максимізації прогнозованої фінансової рентабельності	Базується на розрахунку ефекту фінансового левериджу: компанія зацікавлена в зростанні рентабельності активів і рентабельності власного капіталу	Дозволяє рахувати зростання вартості власного капіталу, визначити фінансову стійкість та ступінь фінансового ризику, використовується для визначення сукупного ризику підприємства.	На основі даного методу неможливо визначити співвідношення власного і позичкового капіталу.
За критерієм мінімізації вартості капіталу	Заснований на попередній оцінці вартості власного та позичкового капіталу при різних умовах його залучення	Дозволяє вибрати найдешевше співвідношення між джерелами фінансування компанії	У формулі WACC не відображені галузеві і інші види ризиків. Складність при розрахунку WACC полягає в розрахунку ціни одиниці капіталу, одержаного з конкретного джерела фінансування.
За критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків	Заснований на диференційованому виборі джерел фінансування складових частин активів компанії, в залежності від власного ставлення засновників та менеджменту до фінансових ризиків	Дозволяє оптимізувати джерела фінансування капіталу компанії, визначити політику фінансування активів, визначити співвідношення між джерелами фінансування капіталу	Застосовується для визначення співвідношення лише між постійними джерелами фінансування (оборотними і необоротними активами), не розкриває співвідношення між власним і позичковим капіталом

*сформовано за даними [7, 18, 21, 25, 43, 56, 63]

Метод широко застосовується для визначення джерела фінансування капітальних вкладень, в основному в реальний капітал. У даному випадку визначається ефективність майбутніх капітальних вкладень. Завдання фінансових менеджерів полягатиме в тому, щоб сформувати таку структуру

джерел, яка забезпечувала б мінімальні витрати, тобто мінімальний процент за залученим капіталом.

Однокритеріальні методи оптимізації структури капіталу мають ряд недоліків, що пояснюються обмеженістю використання лише певних показників. Тому в сучасних умовах часто розглядається альтернатива використання багатокритеріальних методів. Ці методи засновані на факторному моделюванні структури капіталу, яка має певні складнощі. До того ж аналіз економічної літератури дозволяє нам говорити про те, що незважаючи на існування різних підходів до оптимізації структури капіталу підприємства, не існує чітко визначеного підходу щодо використання багатокритеріальної методики. На основі вивчення літературних джерел було обґрунтовано наступні багатокритеріальні підходи до визначення оптимальної структури капіталу (рис. 1.4).

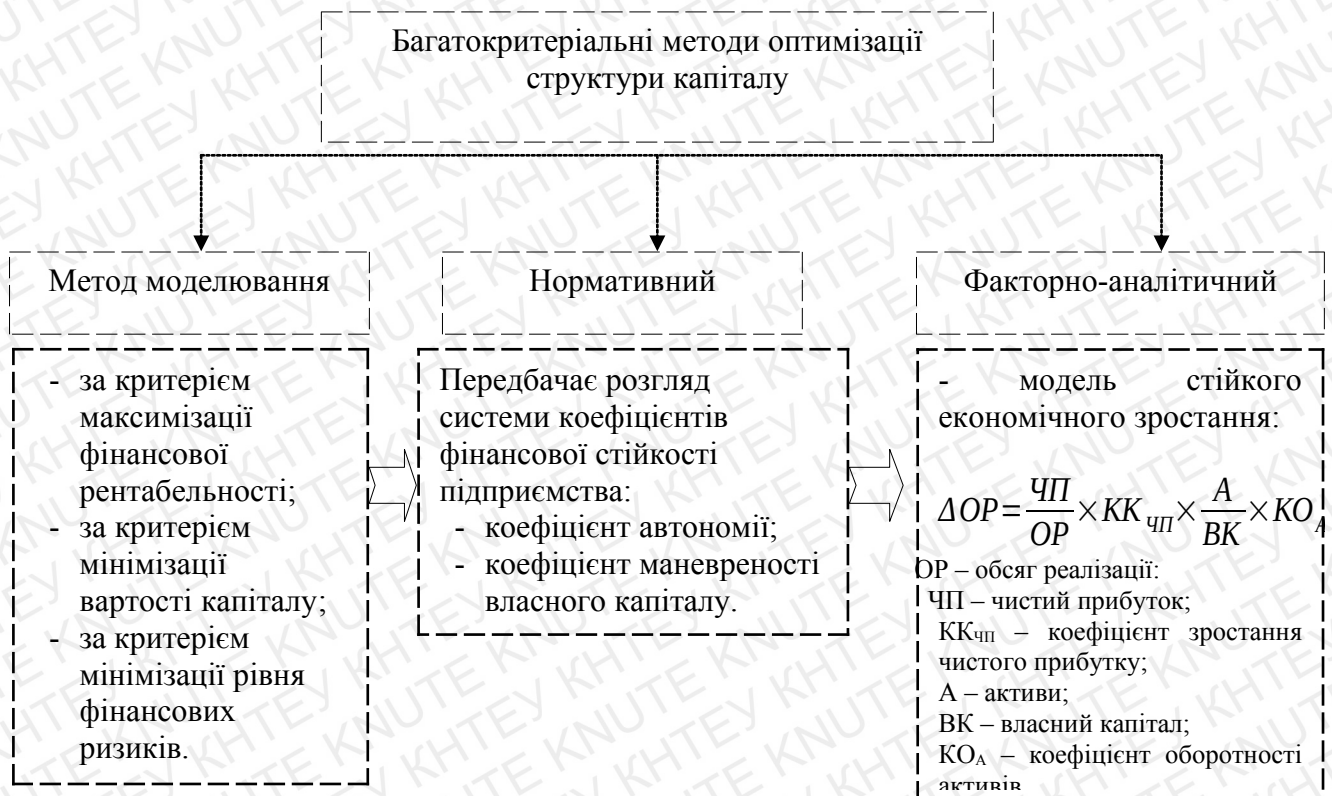

Рис. 1.4. Багатокритеріальні методи оптимізації структури капіталу*
*сформовано за даними [7, 18, 21, 25, 43, 56, 63]

Метод моделювання включає в себе напрями формування структури капіталу за наступними критеріями: за критерієм максимізації фінансової рентабельності; за критерієм мінімізації вартості капіталу; за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків.

Наведені критерії повинні досягатися одночасно. Оптимальна структура капіталу відповідає ситуації максимального задоволення вихідних умов кожному критерію.

Формування структури капіталу за критерієм максимізації фінансової рентабельності базується на забезпеченні найбільш доступних форм фінансування активів та залучення з цією метою відповідних джерел.

Формування структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості базується на визначенні попередньої оцінки вартості власного і позиченого капіталу, за різними умовами його залучення, на основі багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу.

Формування структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків пов'язана із процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства, а саме передбачає вибір консервативного типу політики фінансування активів.

Нормативний метод передбачає розгляд системи коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства, зокрема коефіцієнта автономії та коефіцієнта маневреності власного капіталу. Аналіз фінансової стійкості підприємства дозволяє оцінити ступінь стабільності його фінансового розвитку і рівень фінансових ризиків, що створюють загрозу банкрутства.

Сутність нормативного методу базується на досягненні оптимального співвідношення валсного та позикового капіталу. Оптимальне співвідношення знаходиться в діапазоні 0,4-0,7 і свідчить про достатній рівень використання можливостей позикового фінансування за умови збереження фінансової самостійності підприємства. Вибір межі оптимального співвідношення має виходити зі структури позикових джерел, їх вартості та строковості

повернення. Чим вища вартість позикових ресурсів, чим менші строки їх повернення, тим оптимальне співвідношення буде ближче до 0, і навпаки.

Факторно-аналітичний метод базується на використанні в процесі оптимізації моделі стійкого економічного зростання.

Модель стійкого економічного зростання – система заходів, яка дає змогу забезпечити основні фінансові пропорції підприємства (галузі, регіону тощо), пов'язані зі зростанням обсягу реалізації продукції у плановому періоді. Бланк І.О. надає таку формулу моделі стійкого зростання торговельного підприємства: [7]

$$(1.3) \quad \Delta OP = \frac{ЧП}{OP} \times KK_{\text{чп}} \times \frac{A}{BK} \times KO_A$$

ΔOP - можливий темп приросту обсягу реалізації продукції, що не порушує фінансову рівновагу підприємства; $\frac{ЧП}{OP}$ - коефіцієнт рентабельності реалізації продукції (ЧП – чистий прибуток; OP – обсяг реалізації); $KK_{\text{чп}}$ – коефіцієнт капіталізації чистого прибутку; $\frac{A}{BK}$ - коефіцієнт левериджу активів (A – вартість активів; BK – сума власного капіталу); KO_A – коефіцієнт оборотності активів.

Розрахунковий показник буде залишати оптимальне значення можливого приросту обсягу реалізації товарів та надання послуг в тому випадку, коли базові параметри фінансової стратегії підприємства залишаються незмінними у майбутньому періоді. Будь-яке відхилення від цього оптимального значення буде або вимагати додаткового залучення капіталу (порушуючи фінансову рівновагу), або генерування додаткового обсягу цих ресурсів, не забезпечуючи їх ефективного використання в операційному процесі [19].

Усі параметри моделі стійкого економічного росту мінливі в часі і з метою забезпечення фінансової рівноваги підприємства повинні періодично

корегуватися з урахуванням внутрішніх умов його розвитку, зміни кон'юнктури фінансового і товарного ринків і інших факторів зовнішнього середовища.

Метод моделювання, нормативний та факторно-аналітичний методи, можна сказати, взаємопов'язані, оскільки дані коефіцієнти залежать від показників діяльності підприємства, які, в свою чергу, впливають на модель стійкого економічного зростання.

Отже, доцільно проводити комплексні заходи щодо формування структури капіталу підприємств, які містяться в збалансуванні одночасно кількох критеріїв.

У цілому, на основі вивчення наукової літератури можемо запропонувати певний узагальнений алгоритм формування оптимальної структури капіталу, який дозволить постійно її оптимізувати (рис. 1.5).

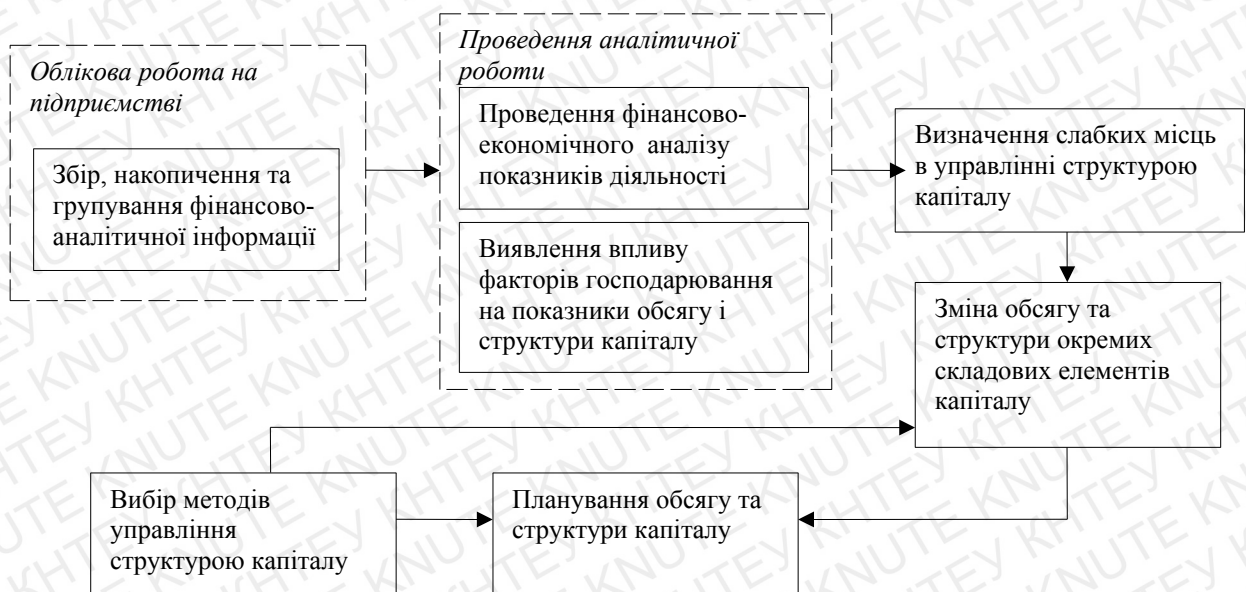

Рис. 1.5. Загальний алгоритм формування структури капіталу підприємства торгівлі*

*розроблено автором

Загальний алгоритм формування структури капіталу підприємства торгівлі передбачає поєднання у певний логічний ланцюг таких елементів: 1) обліково-аналітичної роботи, пов'язаної зі збором та обробкою фінансово-економічної

інформації; 2) визначення сильних та слабких сторін фінансового управління та виявлення їх впливу на обсяги і структуру капіталу; 3) вибором методів формування структури капіталу при обґрунтуванні зміни обсягу та структури окремих складових елементів капіталу; 4) обґрунтування планових обсягів та структури капіталу.

Таким чином, за результатами проведеного дослідження було наступне визначення оптимальної структура капіталу – це таке співвідношення окремих його складових, при якому досягається ефективність фінансово-господарської діяльності та належний рівень фінансової стійкості підприємства. Оптимізація структури капіталу – це комплекс заходів з визначення та оптимізації співвідношення між окремими складовими залучених фінансових ресурсів. Основними методами оптимізації структури капіталу є нормативно-коефіцієнтний, однокритеріальний та багатокритеріальний. Використання нормативно-коефіцієнтних методів базується на використанні певних пропорцій між показниками – фінансовими коефіцієнтами. Фактично даний метод передбачає розрахунок набору певних критеріїв формування капіталу на основі звітних даних підприємств. Висновки стосовно оптимальності структури капіталу робляться на основі значень окремих взятих коефіцієнтів. При використанні однокритеріального методу в якості основних критеріїв оптимальності структури капіталу можуть використовуватися такі показники як фінансова рентабельність, середньозважена вартість капіталу, рівень фінансових ризиків, тощо. Усі наведені показники є комплексними та передбачають певний ланцюг відповідних сценаріїв розвитку ситуації, яка пов'язана з різними варіантами формування структури капіталу. Однокритеріальні методи оптимізації структури капіталу мають ряд недоліків, що пояснюються обмеженістю використання лише певних показників. Тому в сучасних умовах часто розглядається альтернатива використання багатокритеріальних методів, які базуються на моделювання оптимальної структури капіталу в залежності від різних факторів.

РОЗДІЛ 2
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ
КАПІТАЛУ ПАТ «ВИРОБНИЧО-ТОРГОВА КОНДИТЕРСЬКА ФІРМА
«ЛАСОЩІ»

2.1. Аналіз обсягу та структури капіталу підприємства

Здійснення аналізу обсягів та структури капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» передбачає використання інформації, яка наведена у фінансовій звітності підприємства - формі «Звіт про фінансовий стан (Баланс)» (Додаток А). Для здійснення аналізу було обрано період з 2017 по 2019 рр. У табл. 2.1 наведено динаміку обсягу капіталу підприємства за 2017-2019 рр.

Таблиця 2.1

Динаміка обсягу капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська
фірма «Ласощі» за 2017-2019 рр., тис. грн

Статті балансу	2017	2018	2019 очіку- вані дані	Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
				2017 / 2018	2018 / 2019	2017 / 2018	2018 / 2019
1	2	3	4	5	7	8	9
Власний капітал, в т.ч.:	4461	2055	2480	-2406	425	-53,9	20,7
Зареєстрований (пайовий) капітал	1711	1711	1711	0	0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	2750	344	769	-2406	425	-87,5	123,5
III. Поточні зобов'язання і забезпечення, в т.ч.:	24851	2571 3	24673	862	-1041	3,5	-4,0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-	-	-	-
за товари, роботи, послуги	8994	8536	8361	-458	-175	-5,1	-2,1
за розрахунками з бюджетом	389	76	209	-313	133	-80,5	175,0
за у тому числі з податку на прибуток	357	0	0	-357	0	-100,0	
за розрахунками зі страхування	33	26	50	-7	24	-21,2	92,3
за розрахунками з оплати праці	153	134	153	-19	19	-12,4	14,2

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	7	8	9
Поточні забезпечення	141	130	142	-11	12	-7,8	8,8
Інші поточні зобов'язання	1514 1	16811	15098	1670	-1713	11,0	-10,2
БАЛАНС	2931 2	27768	27153	-1544	-616	-5,3	-2,2

Динаміка обсягів капіталу підприємства ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» свідчить про наявність тенденції щодо його скорочення впродовж 2017-2019 рр. Упродовж 2017 року обсяг капіталу зменшився на 1544 тис. грн або на 5,3%, що було пов'язано передусім зі зниженням обсягів операційної діяльності, що вимагає передбачало скорочення обсягу фінансування активів.

Варто відмітити, що у 2017 році обсяг власного капіталу збільшився на 3962 тис. грн або на 794% за рахунок отримання у 2017-му році підприємством позитивного фінансового результату, внаслідок чого нерозподілений збиток 2015-го року у розмірі -1212 тис. грн змінився на нерозподілений прибуток у сумі 2750 тис. грн. У 2018 році обсяг власного капіталу скоротився на 2406 тис. грн або на 53,9% внаслідок отримання у цьому періоді підприємством фінансового збитку та зменшення нерозподіленого прибутку на 2406 тис. грн або на 87,5%. У 2019 році внаслідок незначного зростання фінансового результату обсяг нерозподіленого прибутку збільшився на 425 тис. грн або на 123,5%, що стало чинником збільшення власного капіталу на 20,7%.

Обсяг поточних зобов'язань досліджуваного підприємства у 2017 році збільшився на 357 тис. грн або на 1,5% переважно за рахунок зростання у цьому періоді обсягу кредиторської заборгованості товарного характеру на 1266 тис. грн або на 16,4%. У 2018 році обсяг поточних зобов'язань збільшився на 862 тис. грн або на 3,5% внаслідок переважно збільшення інших поточних зобов'язань на суму 1670 тис. грн або + 11,0%. До складу інших поточних зобов'язань підприємства входить переважно поворотна відсоткова фінансова

допомога від підприємства ПАТ «Верум Капітал». Обсяги позики та відсотки по ній, згідно облікової політики ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» обліковуються і складі інших поточних зобов'язань. Обсяги товарної кредиторської заборгованості зменшились у цьому періоді на 458 тис. грн або на 5,1%, що було зумовлено динамікою до скорочення обсягів операційної діяльності.

У 2019 році внаслідок зменшення обсягу інших поточних зобов'язань на 1713 тис. грн або на 10,2% відбулося зниження обсягу поточних зобов'язань на 1041 тис. грн або на 4,0%. При цьому обсяг товарної кредиторської заборгованості незначно скоротився на 175 тис. грн або на 2,1%.

Структуру формування складових капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» за 2017-2019 роки наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка структури капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» за 2017-2019 рр., %

Статті балансу	2017	2018	2019 очіку -вані дані	Абсолютний приріст, %	
				2017 / 2018	2018 / 2019
Власний капітал, в т.ч.:	15,2	7,4	9,1	-7,8	1,7
Зареєстрований (пайовий) капітал	5,8	6,2	6,3	0,3	0,1
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	9,4	1,2	2,8	-8,1	1,6
III. Поточні зобов'язання і забезпечення, в т.ч.:	84,8	92,6	90,9	7,8	-1,7
Поточна кредиторська заборгованість:	-	-	-	-	-
за товари, роботи, послуги	30,7	30,7	30,8	0,1	0,1
за розрахунками з бюджетом	1,3	0,3	0,8	-1,1	0,5
за у тому числі з податку на прибуток	1,2	-	-	-1,2	-
за розрахунками зі страхування	0,1	0,1	0,2	-	0,1
за розрахунками з оплати праці	0,5	0,5	0,6	-	0,1
Поточні забезпечення	0,5	0,5	0,5	-	0,1
Інші поточні зобов'язання	51,7	60,5	55,6	8,9	-4,9
БАЛАНС	100,0	100,0	100,0	-	-

З даних табл. 2.2 можемо бачити, що у цілому в структурі капіталу підприємства переважає частка поточних зобов'язань та забезпечень. У свою

чергу, впродовж 2017-2019 рр. середня питома вага поточних зобов'язань та забезпечень у структурі капіталу становила 98,0-90,9%. На власний капітал в загальній структурі пасивів балансу припадало 15% станом на кінець 2017 року, 7% - станом на кінець 2018 року та 9% - станом на кінець 2019 року.

У структурі власного капіталу переважала частка зареєстрованого капіталу у 2017 та 2019 рр. (рис. 2.1).

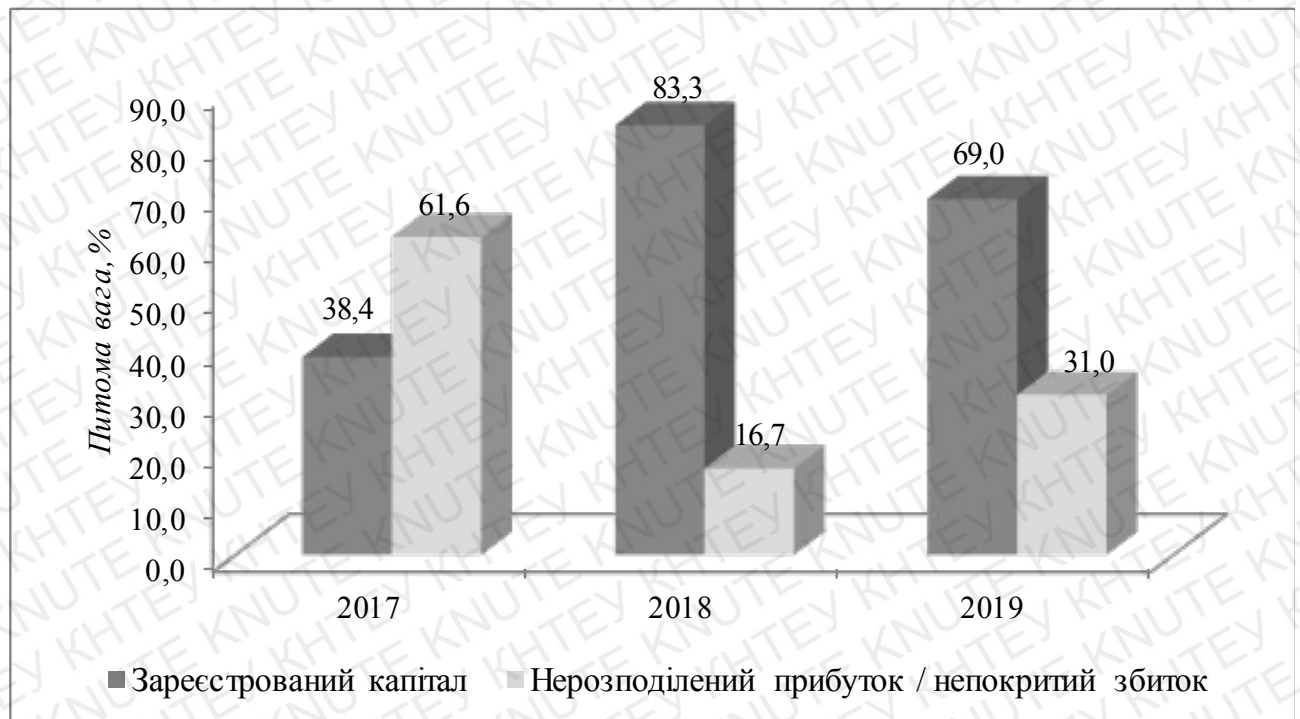

Рис. 2.1. Динаміка структури власного капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоці» за 2017-2019 рр., %

Як свідчать дані фінансової звітності підприємства (рис. 2.1), в структурі власного капіталу частка зареєстрованого капіталу на кінець 2018 р. складала 83,3%. У той же час на нерозподілений прибуток складав 16,7%. На кінець 2019 року частка зареєстрованого капіталу у власному капіталі складала 69,0%, а частка нерозподіленого прибутку – 31,0%. Наведена тенденція може бути пояснена загальною позитивною динамікою фінансових результатів підприємства, внаслідок чого частина чистого прибутку реінвестувалася в діяльність підприємства.

Структуру поточних зобов'язань та забезпечень наведено на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Динаміка структури поточних зобов'язань та забезпечень ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоші» за 2017-2019 рр., %

У поточних зобов'язань та забезпечень переважала частка інших поточних зобов'язань, на які у 2017-2019 рр. припадало 60-65%. Частка товарної кредиторської заборгованості станом на 01.01.2017 р. складала 31,6%, а станом на кінець 2019-го року – 33,9%.

Таким чином, проведений аналіз обсягу та структури капіталу досліджуваного підприємства дає підстави свідчити про те, що на підприємстві ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоші» наявні тенденції до скорочення обсягу капіталу впродовж 2017-2019 рр. Основним чинником зниження капіталу є скорочення потреби у фінансуванні оборотних активів, що безпосередньо визначалося зниженням обсягу поточних зобов'язань та забезпечень у структурі капіталу. %. В структурі власного капіталу частка зареєстрованого капіталу складала 83,3% станом на 01.01.2017 р. У той же час на нерозподілений прибуток складав 16,7%. На кінець 2019 року частка зареєстрованого капіталу у власному капіталі складала 69,0%, а частка нерозподіленого прибутку – 31,0%. У структурі капіталу підприємства

переважає частка поточних зобов'язань та забезпечень. У свою чергу, впродовж 2017-2019 рр. середня питома вага поточних зобов'язань та забезпечень у структурі капіталу коливалась в межах 98,0-90,9% та мала тенденцію до скорочення. Наведена тенденція може бути пояснена загальною позитивною динамікою фінансових результатів підприємства, внаслідок чого частина чистого прибутку реінвестувалася в діяльність підприємства.

2.2. Характеристика напрямів використання капіталу підприємства

Основним завданням характеристики напрямів використання капіталу підприємства є визначення рівня фінансового ризику, який генерується сформованою структурою джерел фінансування. Аби більш детально зрозуміти напрями використання капіталу, варто провести спочатку порівняльний його динаміки з обсягами діяльності підприємства. Порівняльну динаміку обсягів капіталу та доходів підприємства наведено на рис. 2.3.

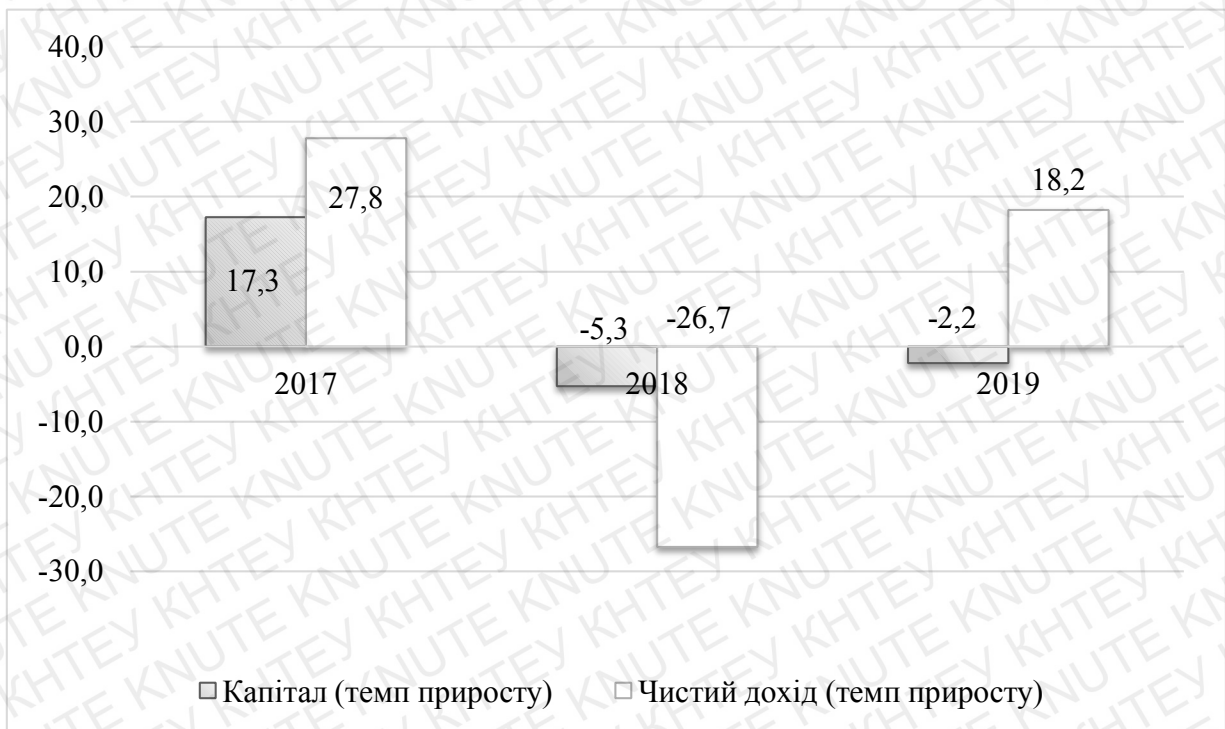

Рис. 2.3. Динаміка темпів приросту чистого доходу та обсягу капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» за 2017-2019 рр.

З даних, наведених на рис. 2.3 можемо бачити, що у 2017 році зростання обсягу чистого доходу на 27,8% супроводжувалося позитивним темпом зростання обсягу капіталу – на 17,3%. У 2018 році відбулося зниження чистого доходу на 26,7%, внаслідок чого темп зростання капіталу склав -5,3%. У 2019 році при зростанні чистого доходу на 18,2% обсяг капіталу зменшився на 2,2%. Тобто, можна зробити висновок про те, що зростання доходу все ж таки не дозволило збільшитися капіталу. Це було зумовлено оптимізацією джерел фінансування та скороченням обсягу поточного фінансування оборотних активів. Керівництво підприємства почало використовувати консервативний тип політики фінансування активів.

Варто відмітити, що обсяги товарної кредиторської заборгованості у цілому залежать також від динаміки фінансування запасів та дебіторської заборгованості покупців (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Динаміка темпів приросту товарної кредиторської заборгованості, запасів та дебіторської заборгованості покупців ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» за 2017-2019 рр.

З даних, наведених на рис. 2.4 можемо бачити, що у 2017 році зростання обсягу запасів та дебіторської заборгованості покупців на 27,8%

супроводжувалося позитивним темпом зростанням обсягу капіталу – на 17,3%. У 2018 році відбулося зниження чистого доходу на 26,7%, внаслідок чого темп зростання капіталу склав -5,3%. У 2019 році при зростанні чистого доходу на 18,2% обсяг капіталу зменшився на 2,2%. Тобто, можна зробити висновок про те, що зростання доходу все ж таки не дозволило збільшитися капіталу. Це було зумовлено оптимізацією джерел фінансування та скороченням обсягу поточного фінансування оборотних активів. Керівництво підприємства почало використовувати консервативний тип політики фінансування активів.

Надалі проаналізуємо напрями фінансування активів. Для цього визначимо структуру змінної та постійної частини оборотних активів, обсяг необоротних активів, які було профінансовано за рахунок власного капіталу та поточних зобов'язань ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр.

З цією метою варто скористатися методикою побудови матрицевого балансу, який відображає розподіл капіталу між різними складовими активів, які фінансуються за рахунок нього (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка складу фінансування активів ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр., тис. грн

Статті активів, які профінансовані за рахунок складових капіталу		2017		2018		2019 очікувані дані	
		Власний капітал	Позиковий капітал	Власний капітал	Позиковий капітал	Власний капітал	Позиковий капітал
Необоротні активи		4461	2680	2 055	7448	2 480	4311
Поточні оборотні активи	Запаси	-	7031	-	6636	-	7232
	Дебіторська заборгованість покупців	-	9002	-	5025	-	7444
	Гроші та еквіваленти	-	4860	-	5182	-	3551
	Інші складові активів	-	1278	-	1422	-	2136
РАЗОМ		4461	24851	2055	25713	2480	24673

Як можемо бачити з табл. 2.3, необоротні активи підприємства упродовж 2017-2019 рр. фінансувалися за рахунок як власного, так і позикового капіталу. При цьому, якщо на кінець 2017 року у структурі фінансування оборотних активів переважала частка власного капіталу - 4461 тис. грн або 15,2% від загального обсягу капіталу, станом на кінець 2019 року необоротні активи було профінансовано на 2480 тис. грн за рахунок власного капіталу та на 4311 тис. грн за рахунок позикового капіталу (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Структура фінансування активів ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр., %

Статті активів, які профінансовані за рахунок складових капіталу	2017		2018		2019 очікувані дані	
	Власний капітал	Позиковий капітал	Власний капітал	Позиковий капітал	Власний капітал	Позиковий капітал
Необоротні активи	15,2	9,1	7,4	26,8	9,1	15,9
Запаси	-	24,0	-	23,9	-	26,6
Поточні оборотні активи						
Дебіторська заборгованість покупців	-	30,7	-	18,1	-	27,4
Гроші та еквіваленти	-	16,6	-	18,7	-	13,1
Інші складові активів	-	4,4	-	5,1	-	7,9
РАЗОМ	100	100	100	100	100	100

У цілому переважний обсяг капіталу спрямовувався на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості. У 2017 році на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості припадало відповідно 24,0% та 30,7% від загального обсягу капіталу, а наприкінці 2019-го року - відповідно 26,6% та 27,4% від загального обсягу капіталу.

Для характеристики напрямів використання капіталу підприємства доцільно проаналізувати показники оборотності капіталу у цілому та окремих його складових (табл. 2.5).

Динаміка показників оборотності капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр.

Показник оборотності капіталу	2017	2018	2019 очіку- вані дані	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2017 / 2018	2018 / 2019	2017 / 2018	2018 / 2019
<i>Коефіцієнти оборотності, разів</i>							
Капітал усього, в т.ч.:	1,8	1,3	1,6	-0,6	0,3	-30,3	22,9
Власний капітал	20,0	11,1	18,9	-8,8	7,8	-44,2	69,9
Поточні зобов'язання	2,0	1,4	1,7	-0,6	0,3	-28,5	18,6
- товарна кредиторська заборгованість	5,9	4,1	5,1	-1,8	0,9	-30,1	22,6
- інші поточні зобов'язання	3,3	2,3	2,7	-1,0	0,4	-30,7	18,4
- інші складові капіталу	40,8	67,1	54,3	26,3	-12,8	64,4	-19,0
<i>Період обороту, днів</i>							
Капітал усього, в т.ч.:	197,3	283,0	230,3	85,7	-52,7	43,4	-18,6
Власний капітал	18,0	32,3	19,0	14,3	-13,3	79,2	-41,1
Поточні зобов'язання	179,3	250,7	211,3	71,4	-39,4	39,8	-15,7
- товарна кредиторська заборгованість	60,8	86,9	70,9	26,1	-16,0	43,0	-18,5
- інші поточні зобов'язання	109,7	158,4	133,8	48,7	-24,6	44,4	-15,5
- інші складові капіталу	8,8	5,4	6,6	-3,5	1,3	-39,2	23,5

Як можна бачити з даних, наведених у табл. 2.5, у 2017 році період обороту капіталу підприємства склав 197,3 дні, у тому числі власний капітал обертався 18,0 днів, а позиковий - 179,3 дні.

Найбільший період обороту у структурі позикового капіталу мали інші поточні зобов'язання – 109,7 днів. У 2018 році період обороту капіталу підприємства збільшився на 85,7 днів та склав 283,0 дні, у тому числі період обороту власного капіталу зріс на 14,3 дні та склав 32,3 дні, а період обороту позикового капіталу зріс на 71,4 дні та склав 250,7 днів. Зростання періоду обороту складових елементів капіталу свідчить про зниження рівня їх оборотності внаслідок зниження обсягів діяльності підприємства. Це вказує на зниження граничної продуктивності джерел фінансування у 2017-2018 рр. У 2019 році період обороту капіталу підприємства скоротився на 52,7 днів та склав 230,3 дні, у тому числі період обороту власного капіталу зменшився на

13,3 днів та склав 19,0 днів, а період обороту позикового капіталу знизився на 39,4 дні та склав 211,3 дні. Зростання рівня оборотності капіталу пояснюється інтенсивними темпами зниження поточного фінансування діяльності у 2019 році та переорієнтацією підприємства на більш консервативну модель фінансування активів – зростання у обсягах фінансування частки власного капіталу.

Динаміку тривалості операційного та фінансового циклу наведено на рис. 2.5. ми можемо побачити, що фінансовий цикл є меншим за операційний. Така ситуація є позитивною, адже вказує на те, що період обороту дебіторської заборгованості та товарно-матеріальних запасів значно більше за період кредиторської заборгованості.

Тривалість фінансового циклу підприємства коливалася в межах 39-50 днів. При цьому у 2019 році вона скоротилася до 39,6 днів з 50,4 дні у 2018 році. Основним чинником зниження тривалості фінансового циклу було зменшення обсягу поточного фінансування оборотних активів, що також відобразилося на скорочення операційного циклу з 137,3 днів у 2018 році до 110,4 днів у 2019 році.

Рис. 2.5. Динаміка тривалості операційного та фінансового циклу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр., днів

Оцінку напрямів використання капіталу підприємства також передбачає проведення факторного аналізу впливу зміни обсягів джерел фінансування на показники роботи підприємства. При цьому у ході проведення аналізу доцільно проводити виходячи з наступних гіпотез:

- всі фактори використання капіталу поділяються на внутрішні (внутрішні фінансові параметри діяльності) та зовнішні (зовнішні фінансові параметри – закупівельні ціни, ставка відсотка по кредитам, рівень конкуренції, тощо)
- оцінку впливу факторів краще проводити, використовуючи методи елімінування (ланцюгових підстановок на основі взаємо виключення впливу факторів).

Результати аналіз впливу обсягу капіталу та його оборотності на чистий дохід ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр. наведено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Вплив обсягу капіталу та його оборотності на чистий дохід ПАТ
«Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»
у 2017-2019 рр.**

Показники	Умовні позначення	2017	2018	2019 очікувані дані	Абсолютний приріст (+/-)	
					2017 / 2018	2018 / 2019
Чистий дохід, тис. грн	ЧД	49 536,0	36 306,0	42 921,0	-13 230,0	6 615,0
Середній обсяг капіталу, тис. грн	К	27 152,5	28 540,0	27 460,3	1 387,5	-1 079,8
Коефіцієнт оборотності капіталу	$K_0 = \text{ЧД} / K$	1,8	1,3	1,6	-0,6	0,3
Зміна чистого доходу за рахунок зміни:						
- обсягу капіталу		$K_1 \times K_{00} - K_0 \times K_{00}$			2531,3	-1373,6
- оборотності капіталу		$K_1 \times K_{01} - K_1 \times K_{00}$			-15761,3	7988,6

У 2018 році порівняно з 2017-м за рахунок зростання обсягу капіталу на 1387,5 тис. грн чистий дохід зріс на 2531,3 тис. грн. За рахунок зниження

оборотності капіталу на 0,6 пункти обсяг чистого доходу зменшився на 15761,3 тис. грн. У 2019 році порівняно з 2018-м за рахунок скорочення обсягу капіталу на 1079,8 тис. грн чистий дохід зменшився на 1373,6 тис. грн. За рахунок зростання оборотності капіталу на 0,3 пункти обсяг чистого доходу збільшився на 7988,6 тис. грн.

Таким чином, виходячи з наведених розрахунків можна припустити, що фактори зниження оборотності капіталу негативно позначилися на ефективності його, що стало наслідком скорочення обсягу доходів підприємства. Однак, водночас можна стверджувати, що погіршення ефективності управління капіталом та його структурою впливає на зниження його оборотності, а відповідно, і обсягу діяльності підприємства.

Аналіз впливу обсягу капіталу та його рентабельності на чистий прибуток ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр. наведено у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Впливу обсягу капіталу та його рентабельності на чистий прибуток ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр.

Показники	Умовні позначення	2017	2018	2019 очікувані дані	Абсолютний приріст (+/-)	
					2017 / 2018	2018 / 2019
Чистий прибуток, тис.грн	ЧП	3 962,0	-2 406,0	2 604,6	-6 368,0	5 010,6
Середній обсяг капіталу, тис.грн	К	27 152,5	28 540,0	27 460,3	1 387,5	-1 079,8
Коефіцієнт рентабельності капіталу	$R_k = \text{ЧП} / K$	0,15	-0,08	0,09	-0,23	0,18
Зміна чистого прибутку за рахунок зміни:						
- обсягу капіталу		$K_1 \times R_{k0} - K_0 \times R_{k0}$			202,5	91,0
- рівня рентабельності капіталу		$K_1 \times R_{k1} - K_1 \times R_{k0}$			-6570,5	4919,5

У 2018 році за рахунок зростання обсягу капіталу спостерігалось збільшення чистого прибутку на 202,5 тис. грн, а зниження рентабельності капіталу на 0,23 пункти вплинуло на зменшення чистого прибутку на 6570,5 тис. грн. У цілому обсяг чистого прибутку у 2017-2018 роках скоротився на 6368,0 тис. грн.

У 2019 році скорочення обсягу капіталу вплинуло на зростання чистого прибутку на 91,0 тис. грн, а зростання рентабельності капіталу мало наслідком збільшення чистого прибутку на 4919,5 тис. грн. В результаті впливу обох чинників обсяг чистого прибутку зменшився на 2 371,8 тис. грн. У цілому обсяг чистого прибутку у 2018-2019 роках збільшився на 5010,6 тис. грн.

Отже, необоротні активи підприємства упродовж 2017-2019 рр. фінансувалися за рахунок як власного, так і позикового капіталу. При цьому, якщо на кінець 2017 року у структурі фінансування оборотних активів переважала частка власного капіталу - 4461 тис. грн або 15,2% від загального обсягу капіталу, станом на кінець 2019 року необоротні активи було профінансовано на 2480 тис. грн за рахунок власного капіталу та на 4311 тис. грн за рахунок позикового капіталу. Переважний обсяг капіталу спрямовувався на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості. У 2017 році на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості припадало відповідно 24,0% та 30,7% від загального обсягу капіталу, а наприкінці 2019-го року - відповідно 26,6% та 27,4% від загального обсягу капіталу. Зростання рівня оборотності капіталу пояснюється інтенсивними темпами зниження поточного фінансування діяльності у 2019 році та переорієнтацією підприємства на більш консервативну модель фінансування активів – зростання у обсягах фінансування частки власного капіталу. Чинники зниження оборотності капіталу негативно позначилися на ефективності його, що стало наслідком скорочення обсягу доходів підприємства. Однак, водночас можна стверджувати, що погіршення ефективності управління капіталом та його структурою впливає на зниження його оборотності, а відповідно, і обсягу діяльності підприємства.

2.3. Оцінювання ефективності управління структурою капіталу підприємства

Для оцінювання ефективності управління структурою капіталу підприємства необхідно використати показники, які було обґрунтовано у теоретичній частині дослідження. Аналіз пропонуємо почати з визначення показників оптимальності структури капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі», які у динаміці за останні 3 роки наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка показників формування структури капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019 очіку- вані дані	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2017 / 2018	2018 / 2019	2017 / 2018	2018 / 2019
Власний капітал*, тис.грн	2480	3258	2268	778,0	-990,5	31,4	-30,4
Позиковий капітал*, тис.грн	24673	25282	25193	609,5	-89,3	2,5	-0,4
ЕВІТДА	5906	1798	5881	-4108,0	4083,3	-69,6	227,1
ЕВІТ	4693	359	4555	-4334,0	4196,3	-92,4	1168,9
Коефіцієнт фінансового левериджу	9,95	7,76	11,11	-2,2	3,4	-22,0	43,2
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,09	0,11	0,08	0,02	-0,03	25,0	-27,7
Коефіцієнт боргового навантження	4,18	14,06	4,28	9,9	-9,8	236,6	-69,5
Коефіцієнт покриття відсотків	5,26	70,42	5,53	65,2	-64,9	1239,5	-92,1

*середньорічні значення

У 2018 році відбулося зниження коефіцієнта фінансового левериджу на 2,2 пункти або на 22,0%. Даний показник характеризує співвідношення між позиковим та власним капіталом підприємства. Зниження рівня фінансового левериджу зумовлено зростанням обсягу власного капіталу на 778,0 тис. грн

або на 31,4% у 2017-2018 рр. У 2019 році значення коефіцієнта фінансового левериджу зросло на 3,4 пункти або на 43,2 % за рахунок скорочення обсягу власного капіталу на 990,5 тис. грн або на 30,4%. Значення показника фінансової незалежності є оберненим до коефіцієнта фінансового левериджу. Зростання власного капіталу у 2018 році зумовлювало збільшення рівня фінансової незалежності на 0,02 пункти або на 25%. У 2019 році зниження власного капіталу стало причиною зворотної тенденції у зміні коефіцієнта фінансової незалежності.

Можемо сказати, що у цілому структура капіталу підприємства передбачає домінування в ній позикових фінансових ресурсів, що зумовлює досить значне боргове навантаження та ряд фінансових ризиків. Так, значення коефіцієнту боргового навантаження особливо зросло у 2018 році на 9,9 пункти внаслідок скорочення EBITDA на 4108,0 тис. грн. У 2019 році зростання EBITDA на 4083,3 тис. грн стало чинником зниження рівня боргового навантаження на 69,5%. Варто відмітити, що значення коефіцієнту покриття відсотків мало аналогічну динаміку до показника рівня боргового навантаження, що пояснювалося однаковими тенденціями у зміні EBITDA та EBIT підприємства.

Наступним кроком в оцінюванні оптимальності управління структурою капіталу є визначення зміни його середньої вартості. Для цього варто скористатися моделлю WACC, результати розрахунків за якою наведено нижче у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Оцінювання середньозваженої вартості капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019 очіку- вані дані	Абсолютний приріст	
				2017 / 2018	2018 / 2019
1	2	3	4	5	6
Обсяг функціонуючого власного капіталу, тис. грн	2480,0	3258,0	2267,5	778,0	-990,5
Чистий фінансовий результат, тис. грн	3962,0	-2406,0	2604,6	-6368,0	5010,6

Продовження табл. 2.9

1	2	3	4	5	6
Вартість функціонуючого власного капіталу (рентабельність власного капіталу), %	159,8	-73,8	114,9	-233,6	188,7
Рівень цінової знижки при здійсненні готівкового платежу, %	5,0	5,0	6,0	0,0	1,0
Середній період відстрочки платежів, (беремо період обороту кредиторської заборгованості), дні	60,8	86,9	70,9	26,1	-16,0
Ставка податку на прибуток, %	18,0	18,0	18,0	0,0	0,0
Вартість товарного кредитування, %	24,6	17,2	25,3	-7,4	8,1
Середня ставка відсотка по фінансовій допомозі, %	19,0	18,0	18,0	-1,0	0,0
Витрати по позикових коштів (комісія), %	0,5	0,5	0,4	0,0	-0,1
Вартість позикового фінансування (відсоткова фінансова допомога), %	15,7	14,8	14,8	-0,8	0,0
Частка власного капіталу, %	9,1	0	8,3	2,3	-3,2
Частка товарного кредиту, %	30,8	30,7	30,8	-0,1	0,1
Частка кредитів (відсоткові фінансові допомоги), %	55,6	56,0	58,1	0,4	2,1
Середньозважена вартість капіталу WACC, %	30,9	13,6	25,9	-17,3	12,3

У 2018 році відбулося зниження чистого фінансового результату за рахунок зростання собівартості виробництва продукції. Основними факторами, які вплинули на зростання виробничих витрат, було суттєве зростання тарифів на енергоносії для промислових споживачів у цьому періоді та, відповідне, зростання вартості закупівлі сировини і матеріалів у інших виробників. У 2019 році підприємству вдалося збалансувати свої витрати таким чином, аби вийти на прибуток. Таким чином, можемо бачити у 2017 році середньозважена вартість капіталу підприємства становила 30,9%, при цьому вартість функціонуючого власного капіталу складала 159,8%, товарного кредитування – 24,6% та фінансової допомоги – 15,7%.

У 2018 році рівень вартості капіталу для підприємства знизився на 17,3% за рахунок того, що воно не використовувало у цьому періоді власний капітал як джерело фінансування – у цьому періоді були отримані збитки, то наявний обсяг власного капіталу був спрямований на їх покриття. У зв'язку з цим

значення вартості власного капіталу у 2018-му році було прийнято за 0. Вартість товарного кредитування у 2018 році знизилася на 7,4% і досягла 17,2%. Це було зумовлено передусім зростанням середнього періоду відстрочки платежу на 26,1 дні. Вартість позикового фінансування зменшилася на 0,8% внаслідок зниження середньої ставки відсотка по фінансовій допомозі на 1%. У 2019 році можна було спостерігати зростання середньозваженої вартості капіталу на 12,3% внаслідок зростання вартості функціонуючого власного капіталу на 188,7% та збільшення вартості товарного кредитування на 8,1%.

Порівнюючи між собою значення вартості капіталу підприємства у 2017 та 2019 рр., відмітимо, що в останньому звітному році процес управління структурою капіталу був більш ефективним, оскільки WACC цього періоду зменшилась порівняно з 2017 роком на 5,0%. Це стало можливим за рахунок зниження вартості позикових фінансових ресурсів. Також у структурі джерел фінансування у 2017-2019 рр. частка позикових фінансових ресурсів скоротилася на 8%, водночас збільшивши тим самим фінансування активів за рахунок власного капіталу.

З метою визначення оптимальності управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» також проаналізуємо показники рентабельності капіталу у цілому та його окремих складових. (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка показників ефективності формування та використання капіталу підприємства ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» за 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019 очіку- вані дані	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2017 / 2018	2018 / 2019	2017 / 2018	2018 / 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
Рентабельності капіталу	14,6	-8,4	9,5	-23,0	17,9	-157,8	-212,5

Продовження табл. 2.10

1	2	3	4	5	6	7	8
Рентабельність власного капіталу	159,8	-73,8	114,9	-233,6	188,7	-146,2	-255,5
Рентабельність позикового капіталу	16,1	-9,5	10,3	-25,6	19,9	-159,3	-208,6
Капіталовіддача	1,82	1,27	1,56	-0,55	0,29	-30,3	22,9
Капіталомісткість	0,55	0,79	0,64	0,24	-0,15	43,4	-18,6

Як можемо бачити з даних, наведених у табл. 2.10, на ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоці» спостерігалася негативна динаміка показників ефективності формування і використання капіталу упродовж 2017-2018 рр. внаслідок отримання підприємством фінансового збитку у 2018 році. Упродовж 2018-2019 рр. наявною була позитивна тенденція до збільшення ефективності використання власного капіталу та капіталу у цілому.

Розкриваючи особливості формування оптимальної структури капіталу на досліджуваному підприємстві, варто здійснити оцінювання ефекту фінансового левериджу (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Оцінювання ефекту фінансового левериджу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоці» за 2017-2019 рр.

№ з/п	Показники	2017	2018	2019 очікувані дані	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
					2017 / 2018	2018 / 2019	2017 / 2018	2018 / 2019
-	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Власний капітал*, тис. грн.	2480,0	3258,0	2267,5	778,0	-990,5	31,4	-30,4
2.	Позиковий капітал*, тис. грн.	24672,5	25282,0	25192,8	609,5	-89,3	2,5	-0,4
3.	Фінансовий результат до оподаткування*, тис. грн.	4832,0	-2539,0	3176,3	-7371,0	5715,3	-152,5	-225,1
4.	Чистий прибуток*, тис. грн.	2331,3	3487,0	4055,7	1155,7	568,7	49,6	16,3
5.	Фінансові витрати, тис. грн.	21,0	1591,0	806,0	1570,0	-785,0	7476,2	-49,3
6.	Нетто-результат експлуатації інвестицій, тис. грн.	4811,0	-4130,0	2370,3	-8941,0	6500,3	-185,8	-157,4

Продовження табл. 2.11

-	1	2	3	4	5	6	7	8
7.	Середня ставка відсотку за використання позикового капіталу, %	0,1	6,3	3,2	6,2	-3,1	-	-
8.	Економічна рентабельність, %	194,0	-126,8	104,5	-320,8	231,3	-	-
9.	Ефект фінансового важеля, %	1581,9	-846,7	923,2	-2428,5	1769,9	-	-
9.1.	Податковий коректор (частки одиниці)	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0	-	-
9.2.	Диференціал важеля, %	193,9	-133,1	101,3	-327,0	234,4	-	-
9.3.	Коефіцієнт фінансового левериджу (плече важеля)	9,9	7,8	11,1	-2,2	3,4	-22,0	43,2
10.	Зміна ефекту фінансового важеля за рахунок:	-	-2428,5	1769,9	-	-	-	-
10.1.	Податкового коректора, %	-	0,0	0,0	-	-	-	-
10.2.	Диференціалу важеля, %	-	-2667,3	1491,5	-	-	-	-
10.3.	Коефіцієнту фінансового левериджу, %	-	238,8	278,4	-	-	-	-

*показники власного капіталу та позикового капіталу - середньорічні значення

Як свідчать результати проведених розрахунків, підприємство мало позитивне значення ефекту фінансового важеля у 2017 році, яке складало 1581,9 пункти. Однак, у зв'язку зі збитком у 2018 році даний зменшився на 2428,5% і склав -846,7 %. Зниження ефекту фінансового важеля відбулося за рахунок зменшення диференціалу важеля - на 327,0%. У 2019 році ефект фінансового важеля збільшився на 1769,9 пункти і склав 923,2%. Зростання ефекту фінансового важеля відбулося за рахунок зростання диференціалу важеля - на 234,4%. Зміна показника фінансового важеля свідчить про зниження ефективності формування структури капіталу у 2017-2018 рр., та її зростання у 2018-2019 рр. Тому, виходячи з результатів проведених розрахунків можна зробити висновки про те, що структура фінансове управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласоці» не є оптимальним та потребує удосконалення. Підприємство на

сьогодні немає працюючої моделі управління, відповідно до якої могло б здійснюватися збалансування різних джерел фінансування у відповідності до потреб формування активів.

Отже, оцінка вартості капіталу підприємства за моделлю WACC дає змогу зробити висновки про зменшення даного показника у 2018 році порівняно з 2017 роком на 5,0%. Це стало можливим за рахунок зниження вартості позикових фінансових ресурсів. Також у структурі джерел фінансування у 2017-2019 рр. частка позикових фінансових ресурсів скоротилася на 8%, водночас збільшивши тим самим фінансування активів за рахунок власного капіталу. На ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» спостерігалася негативна динаміка показників ефективності формування і використання капіталу упродовж 2017-2018 рр. внаслідок отримання підприємством фінансового збитку у 2018 році. Упродовж 2018-2019 рр. наявною була позитивна тенденція до збільшення ефективності використання власного капіталу та капіталу у цілому. Зміна показника фінансового важеля свідчить про зниження ефективності формування структури капіталу у 2017-2018 рр., та її зростання у 2018-2019 рр.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПАТ «ВИРОБНИЧО-ТОРГОВА КОНДИТЕРСЬКА ФІРМА «ЛАСОЩІ»

Як показали результати дослідження у другому розділі, наявна система фінансового управління структурою капіталу дозволяє підприємству забезпечувати стабільну фінансову політику. Однак, існуючі механізми обліку, аналізу, контролю та планування фінансової діяльності не дозволяють йому ефективно використовувати свої фінансові ресурси. Тому, на нашу думку, необхідним є подальше удосконалення методологічного інструментарію оптимізації структури капіталу. Це можливо здійснити за рахунок впровадження напрямів удосконалення фінансового управління, які можуть бути реалізовані через розробку системи фінансового контролінгу (рис. 3.1).

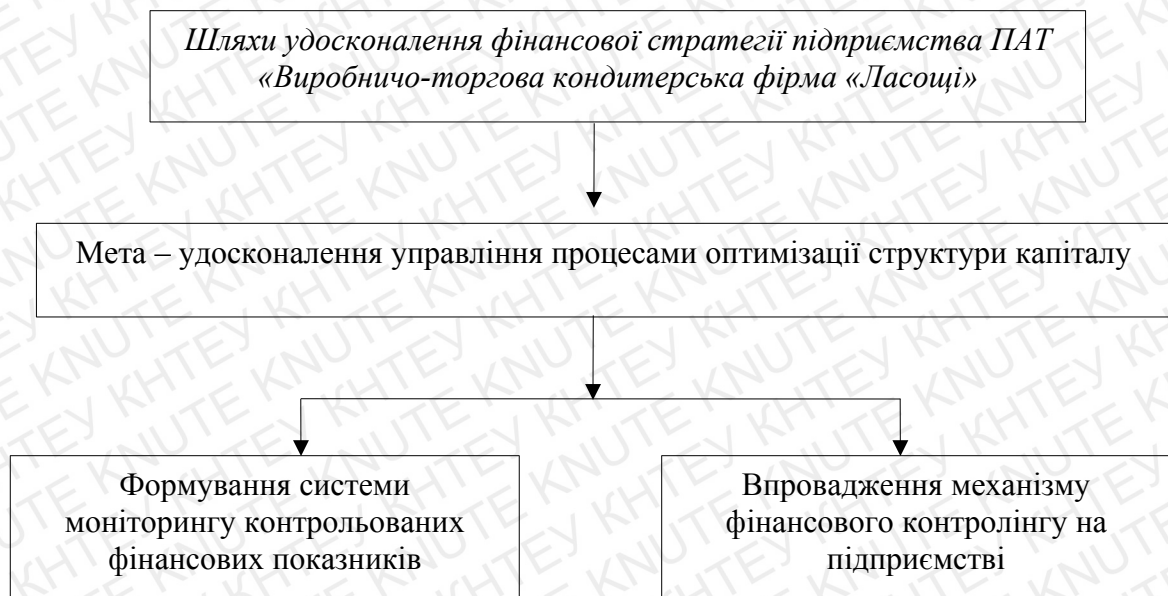

Рис. 3.1. Напрями покращення системи оптимізації капіталу підприємства ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»

Фінансовий контролінг дозволить значно підвищити рівень об'єктивності стратегічного фінансового планування, а також залучити резерви та невикористані можливості у формуванні капіталу підприємства. Важливість фінансового контролінгу полягає у підвищенні контролю за здійсненням

міжнародних економічних операцій, пов'язаних з імпортом різних товарів, необхідних для здійснення операційної діяльності підприємства. Зокрема, фінансовий контролінг дасть можливість зменшити (оптимізувати в легальних рамках) податкове навантаження при розмитненні товарів в процесі їх імпорту.

Базуючись на наведених вище принципах, для ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» немає потреби у створенні окремого відділу фінансового контролінгу, що могло б стати додатковим та суттєвим фінансовим тягарем для компанії. Економічно вмотивованим є рішення щодо формування в структурі фінансової служби посади фінансового контролера, який буде здійснювати повний комплекс завдання з фінансового контролінгу на підприємстві (рис. 3.2).

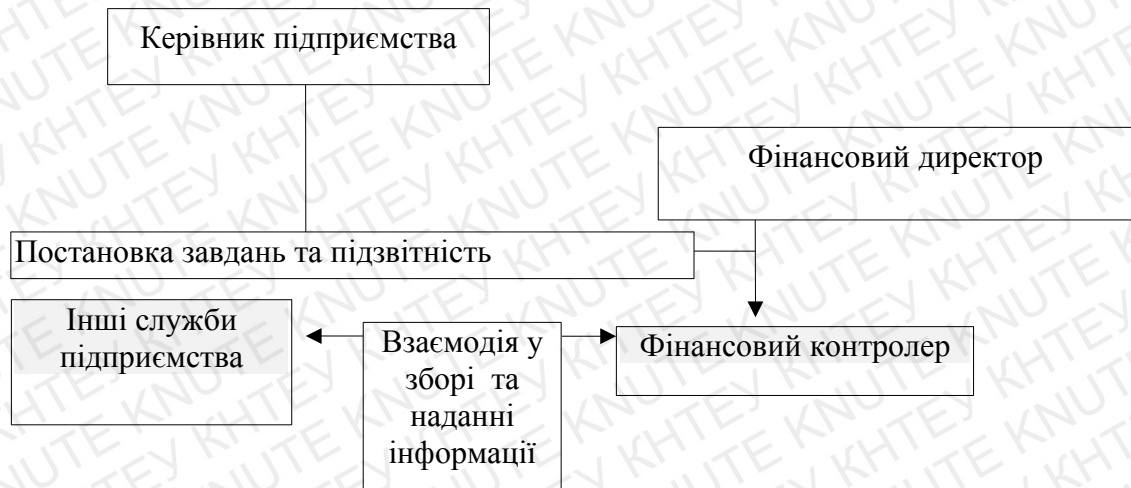

Рис. 3.2. Структурна організаційна схема впровадження фінансового контролінгу на ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»

Зміст запропонованої організаційної схеми системи фінансового контролінгу полягає в тому, що фінансовий контролер має бути підзвітним не лише фінансовому директору в рамках фінансової служби, але і керівнику підприємства. Це робить посаду контролера більш значущою та відповідальною, а також дозволяє подолати деякі негативні організаційні нюанси в можливостях запитів та отримання інформації від решти служб.

Слід також зазначити, що на наступних етапах організації контролінгу можливе використання більш складних у методологічному відношенні

варіантів контролінгу. Зрозуміло, що розширення господарської діяльності припускає і збільшення обсягу інформації, з яким одному працівнику впоратися неможливо. У зв'язку з цим введення в штат служби контролінгу нових працівників буде виправданим рішенням.

Розглянемо основні форми представлення результатів контролінгу. Їх наведено в табл. 3.2. Впровадження системи фінансового контролінгу має передбачати формування відповідних звітів, з якими можуть ознайомитися як директор, так і фінансовий директор. Особливо важливим є щоденний операційний звіт, що має включати показники операційної діяльності, обсягів реалізації послуг, загальний обсяг дебіторської заборгованості, показники виконання фінансового плану станом на дату.

Таблиця 3.2

**Пропоновані форми звітності для системи фінансового контролінгу
ПАТ „Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»**

Назва форми	Показники, які містяться в формі	Періодичність
Операційний звіт	Показники операційної діяльності, обсягів реалізації продукції, загальний обсяг дебіторської заборгованості, показники виконання фінансового плану станом на дату	щоденно
Щомісячний звіт	Доходи, витрати, фінансові результати, деталізовані грошові потоки, план-факт виробництва та реалізації, показники фінансової ефективності управління	щомісячно
Квартальний звіт		щоквартально

Наступним етапом обґрунтування системи фінансового контролінгу на підприємстві є визначення формування центрів фінансової відповідальності. Даний етап є доволі складним механізмом, що формується на конкретному підприємстві з метою забезпечення суб'єктів контролінгу необхідними даними для виконання своїх функцій. В даному питанні спочатку зупинимося на основних організаційних особливостях побудови центрів фінансової відповідальності.

Етапи формування системи центрів фінансової відповідальності на ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» визначаються специфікою

наявної на підприємстві обліково-аналітичної системи. Тому для усунення цієї проблеми запропоновано відповідні етапи створення центрів фінансової відповідальності, які наведено на рис. 3.3.

Рис. 3.3. Алгоритм визначення центрів фінансової відповідальності на підприємстві ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»

Побудова системи контролінгу за центрами фінансової відповідальності передбачає обґрунтування інформаційної потреби системи контролінгу для визначення конкретних показників. На основі цього буде визначено дефіцит інформаційних ресурсів та запропоновані відповідні шляхи його усунення.

Організаційна площина формування системи контролінгу за центрами фінансової відповідальності містить логістичні операції та функції. Під логістичною операцією розуміють відособлену сукупність дій, скеровану на перетворення матеріального чи інформаційного потоку. Традиційними логістичними операціями є складування, транспортування, комплектація, вантаження тощо. Організаційна площина характеризується відкритістю та

гнучкістю в пристосуванні до змінних умов ринку. Організаційна площина — це контролінгова складова системи, оскільки саме вона оптимізує процес прийняття управлінських рішень, здійснює управління, контроль та планування логістичної діяльності.

Формування системи моніторингу контрольованих фінансових показників охоплює такі основні етапи (рис. 3.4):

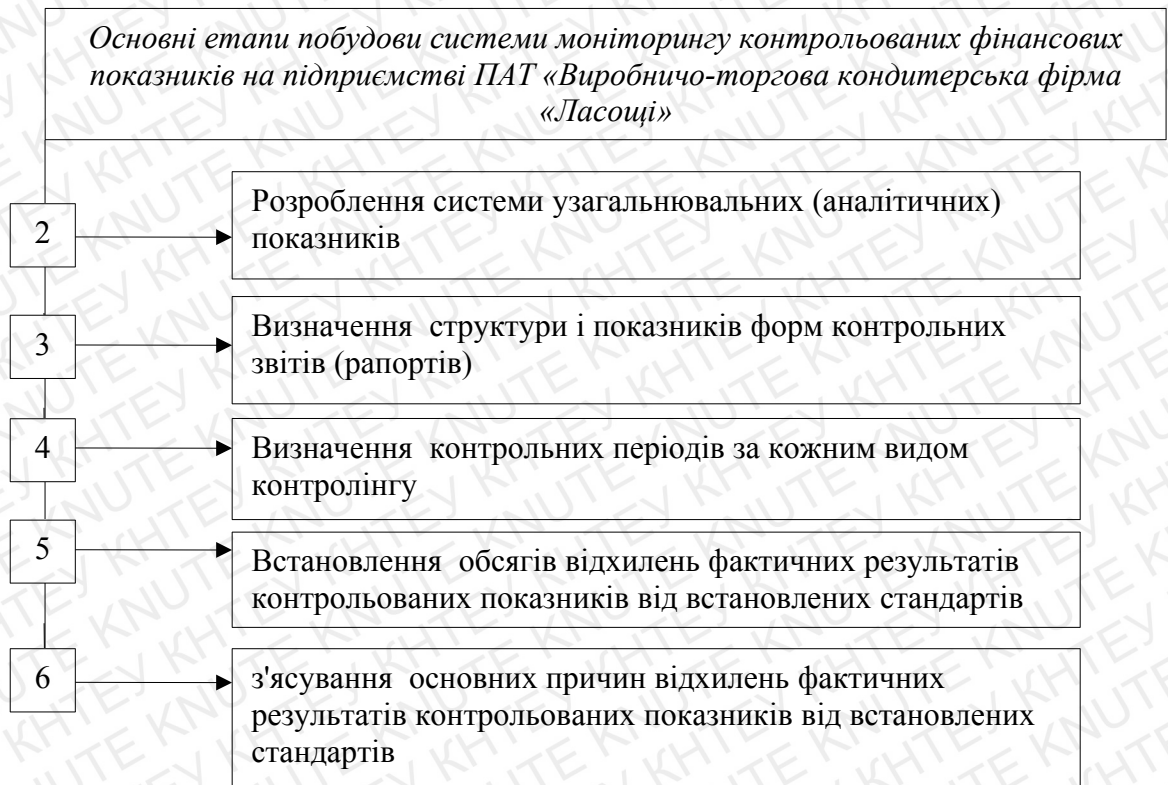

Рис. 3.4. Етапи формування системи моніторингу контрольованих фінансових показників на підприємстві ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»

В ході визначення інформаційних потреб для системи фінансового контролінгу важливо звернути увагу на забезпечення інформацією стосовно операцій зі здійснення закупівель сировини, у т.ч. імпортних операцій (імпорт смакових добавок, пальмової олії, тощо). Дана інформація може бути отримана як з первинної документації, так і з облікової системи підприємства. Важливими критеріями інформаційного забезпечення фінансового контролю

закупівельних операцій є терміни оплати за поставлені товари, терміни подачі відповідної документції до митних органів та банку.

Можливість підвищення рівня контрольованості структури капіталу може бути реалізована за рахунок розробки та впровадження ряду заходів, які наведено на рис. 3.5. Зокрема, важливим фактором зростання рівня контролю над структурою фінансових ресурсів є забезпечення фінансової дисципліни. Спрямованість підвищення рівня фінансової дисципліни полягає у зниженні рівня залучення позикових джерел фінансування за умов зростання обсягів діяльності.

и капіталу ПА

іни у фор

пців

- фор

ської за

заборгов

Рис. 3.5. Заходи зростання рівня контрольованості структури капіталу підприємства шляхом посилення фінансової дисципліни у формуванні дебіторської та кредиторської заборгованості

Реалізація наведених заходів має значно підвищити рівень регулюваності дебіторської та кредиторської заборгованості, оскільки вони передбачають використання всіх наявних можливостей по недопущенню виникнення простроченої дебіторської заборгованості, а також формування понаднормативної кредиторської заборгованості.

Реалізація наведених напрямів можлива шляхом впровадження на підприємстві відповідного положення «Про процедури внутрішнього контролю», зразок якого наведено у Додатку Б. Дане положення, в першу

чергу, має бути спрямоване на менеджерів відділу продажу продукції, а також на працівників відділу закупівель (ВМТС – відділу матеріально технічного забезпечення).

Для реалізації заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу також було сформовано відповідний план-графік заходів, що передбачають визначення центрів відповідальності та основні етапи робіт (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Організаційний план заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у січні – квітні 2020 р.

Основні заходи	Відповідальний	Графік робіт та кількість дн. їх виконання				Разом, дн.
		Січ. 20	Лют. 20	Бер. 20	Квіт. 20	
Розробка концепції формування фінансового контролінгу	Директор, Фінансовий директор	10	-	-	-	10
Створення посади фінансового контролера у штатному розкладі (наказ директора)	Директор	5	-	-	-	5
Пошук та прийняття на роботу фінансового контролера	Директор, Фінансовий директор		20	-	-	20
Внесення змін у структуру процесів фінансового управління на основі «Положення про процедури внутрішнього контролю»	Фінансовий директор	-	5	10	-	15
Розробка механізму взаємодії контролера та функціональних служб підприємства	Директор, Фінансовий директор, Головний інженер, Комерційний директор	-	-	10	-	10
Внесення параметрів нової концепції контролінгу у модулі аналізу та бюджетування ІС.8.2	Фінансовий директор	-	-	5	10	15
Навчання контролера	Фінансовий директор	-	-	-	20	20
Разом		15	25	25	30	95

Впровадження заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» розраховане на 95 днів у 2020 році. При цьому важливим елементом планування заходів є формування відповідного бюджету витрат, необхідних для впровадження цих заходів. Основні види витрат та напрями використання коштів на реалізацію заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу підприємства наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Бюджет витрат на реалізацію заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» у січні – квітні 2020 р.

Статті витрат	Обґрунтування	Сума витрат, тис.грн
Внесення параметрів нової концепції контролінгу у модулі аналізу та бюджетування 1С.8.2 розкладі (наказ директора)	Необхідно буде звернутися до компанії ТОВ «Ітек Голд», яка обслуговує 1С:8.2 підприємства з запитом на доопрацювання модуля аналітики, аби в самій 1С внести необхідні фінансові форми для забезпечення фінансового контролінгу. Також в 1С створити додаткові звіти, які було обґрунтовано у табл. 3.2. Вартість робіт – 65 тис.грн.	65,0
Фонд оплати праці фінансового контролера	Пропонується ставка заробітної плати 15 тис.грн / міс. Річний фонд оплати праці складе 180 тис.грн. Податки на зарплату + витрати по комісії банку на обслуговування зарплатного проекту складуть 37,5% від фонду оплати праці – ще додатково 67,5 тис.грн	247,5
Курси для фінансового директора та контролера	Організація курсів-тренінгів з метою підвищення навиків у фінансового директора та контролера (якого буде прийнято на посаду) в сфері фінансового контролінгу. Орієнтовна вартість подібних курсів на ринку – 20 тис.грн.	20,0
Разом		339,5

Таким чином, загальний бюджет заходів на удосконалення фінансового управління структурою капіталу складе 339,5 тис. грн. При

цьому, на думку фінансового директора ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі», наведені пропозиції можуть мати позитивний вплив як на доходну, та і на витратну частину діяльності підприємства. Посилення фінансового контролю за операціями продажу продукції дасть змогу більш ефективно стимулювати збут, внаслідок чого можливим є додатковий приріст доходів мінімум на 5%. Також заходи фінансового контролінгу сприяють зниженню прямих та непрямих виробничих витрат (собівартості) – очікуване зменшення становить 5%. Вказане зростання є обґрунтованим, оскільки на підприємстві будуть внесені зміни у відповідні бізнес-процеси з урахуванням оновленої концепції взаємодії між центрами фінансової відповідальності з урахуванням заходів удосконалення управління структурою капіталу.

Наведені заходи дадуть можливість підвищити результати управління структурою капіталу. Для цього було проведено відповідні планово-економічні розрахунки, які передбачають визначення прогнозованої величини чистого прибутку підприємства з урахуванням запропонованих заходів (табл. 3.5). Прогнозний обсяг чистого доходу визначено економіко-статистичним методом на основі середньорічного темпу зростання. Прогнозні показники витрат розраховано на основі екстраполяції показника середнього їх рівня у чистому доході на плановий період.

Таблиця 3.5

Планові показники результатів діяльності підприємства ПАТ

«Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» на 2020 р, тис. грн

Показники	Факт	Пояснення	План
	2019		2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), ЧД	42921	Прогнозний обсяг доходу знайдено на основі середнього темпу росту + 5% додаткового приросту	53278
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), СВ	- 34351	Визначено на основі середнього рівня витрат у доходах (-5% за рахунок впровадження контролінгу)	-40508

Валовий прибуток, ВП	8571	ВП = ЧД - СВ	12771
Інші операційні доходи, ІД	3296	знайдено на основі середнього темпу росту	4091

Продовження табл. 3.5

1	2	3	4
Адміністративні витрати, АВ	-1629	Визначено на основі середнього рівня витрат у доходах	-2022
Витрати на збут, ВЗ	-1851		-2297
Інші операційні витрати, ІОВ	-4638	знайдено на основі середнього темпу росту	-5757
Витрати на покращення фінансового забезпечення ФГД, ВФС	-	ВФС	340
Фінансовий результат від операційної діяльності прибуток, ФР	3749	$\text{ФР} = \text{ВП} + \text{ІД} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІОВ} - \text{ВФС}$	6786
Інші фінансові доходи, Діф	214	Зміни не прогнозуються	214
Інші доходи, Ід	20	Зміни не прогнозуються	20
Втрати від участі в капіталі, Вук	-806	Зміни не прогнозуються	-806
Фінансовий результат до оподаткування, ФРоп	3176	$\text{ФРоп} = \text{ФР} + \text{Дук} + \text{Діф} + \text{Ід} - \text{ФВ} - \text{Вук} - \text{ІВ}$	6213
Витрати (дохід) з податку на прибуток, Пп	-572	Визначено на рівні 18% від оподаткованої бази	-1118
Чистий фінансовий результат: прибуток, ЧП	2605	$\text{ЧП} = \text{ФРоп} - \text{Пп}$	5095

Таким чином, у 2020 р. буде спостерігатися зростаюча тенденція у динаміці фінансових результатів, що буде зумовлено впливом заходів, спрямованих на покращення управління капіталом. У 2020 році приріст чистого прибутку по відношенню до 2019 року складе 2490 тис.грн. Ці кошти можуть бути використані на поповнення власного капіталу, що покращить структуру джерел фінансування у бік зростання фінансової самостійності підприємства.

Таким чином, з метою підвищення ефективності системи оптимізації капіталу підприємства було обгрунтовано та запропоновано наступні напрями: впровадження інструменту фінансового контролінгу; зростання рівня контрольованості структури капіталу шляхом посилення фінансової дисципліни. Наведені заходи включають зміни у бізнес-процеси, штатну структуру та інформаційну систему управління підприємством (1С:8.2).

Впровадження заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласосці» розраховане на 95 днів у 2020 році. Реалізація наведених напрямів можлива шляхом впровадження на підприємстві відповідного положення «Про процедури внутрішнього контролю». Дане положення, в першу чергу, має бути спрямоване на менеджерів відділу продажу продукції, а також на працівників відділу закупівель (ВМТС – відділу матеріально технічного забезпечення). Загальний бюджет заходів на удосконалення фінансового управління структурою капіталу складе 339,5 тис.грн. У 2020 р. буде спостерігатися зростаюча тенденція у динаміці фінансових результатів, що буде зумовлено впливом заходів, спрямованих на покращення управління капіталом. У 2020 році приріст чистого прибутку по відношенню до 2019 року складе 2490 тис.грн. Ці кошти можуть бути використані на поповнення власного капіталу, що покращить структуру джерел фінансування у бік зростання фінансової самостійності підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, за результатами проведеного дослідження можемо констатувати:

- 1) Оптимальної структура капіталу – це таке співвідношення окремих його складових, при якому досягається ефективність фінансово-господарської діяльності та належний рівень фінансової стійкості підприємства. Оптимізація структури капіталу – це комплекс заходів з визначення та оптимізації співвідношення між окремими складовими залучених фінансових ресурсів.
- 2) Основними методами оптимізації структури капіталу є нормативно-коефіцієнтний, однокритеріальний та багатокритеріальний. Використання нормативно-коефіцієнтних методів базується на використанні певних пропорцій між показниками – фінансовими коефіцієнтами. Фактично даний метод передбачає розрахунок набору певних критеріїв формування капіталу на основі звітних даних підприємств.
- 3) Висновки стосовно оптимальності структури капіталу робляться на основі значень окремих взятих коефіцієнтів. При використанні однокритеріального методу в якості основних критеріїв оптимальності структури капіталу можуть використовуватися такі показники як фінансова рентабельність, середньозважена вартість капіталу, рівень фінансових ризиків, тощо. Усі наведені показники є комплексними та передбачають певний ланцюг відповідних сценаріїв розвитку ситуації, яка пов'язана з різними варіантами формування структури капіталу.
- 4) Однокритеріальні методи оптимізації структури капіталу мають ряд недоліків, що пояснюються обмеженістю використання лише певних показників. Тому в сучасних умовах часто розглядається альтернатива використання багатокритеріальних методів, які

базуються на моделювання оптимальної структури капіталу в залежності від різних факторів.

Проведений аналіз обсягу та структури капіталу досліджуваного підприємства дає підстави свідчити про те, що на підприємстві ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласосці» наявні тенденції до скорочення обсягу капіталу впродовж 2017-2019 рр. Основним чинником зниження капіталу є скорочення потреби у фінансуванні оборотних активів, що безпосередньо визначалося зниженням обсягу поточних зобов'язань та забезпечень у структурі капіталу. %. В структурі власного капіталу частка зареєстрованого капіталу складала 83,3% станом на 01.01.2017 р. У той же час на нерозподілений прибуток складав 16,7%. На кінець 2019 року частка зареєстрованого капіталу у власному капіталі складала 69,0%, а частка нерозподіленого прибутку – 31,0%. У структурі капіталу підприємства переважає частка поточних зобов'язань та забезпечень. У свою чергу, впродовж 2017-2019 рр. середня питома вага поточних зобов'язань та забезпечень у структурі капіталу коливалась в межах 98,0-90,9% та мала тенденцію до скорочення. Наведена тенденція може бути пояснена загальною позитивною динамікою фінансових результатів підприємства, внаслідок чого частина чистого прибутку реінвестувалася в діяльність підприємства.

Необоротні активи підприємства упродовж 2017-2019 рр. фінансувалися за рахунок як власного, так і позикового капіталу. При цьому, якщо на кінець 2017 року у структурі фінансування оборотних активів переважала частка власного капіталу - 4461 тис. грн або 15,2% від загального обсягу капіталу, станом на кінець 2019 року необоротні активи було профінансовано на 2480 тис. грн за рахунок власного капіталу та на 4311 тис. грн за рахунок позикового капіталу. Переважний обсяг капіталу спрямовувався на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості. У 2017 році на фінансування запасів та товарної дебіторської заборгованості припадало відповідно 24,0% та

30,7% від загального обсягу капіталу, а наприкінці 2019-го року - відповідно 26,6% та 27,4% від загального обсягу капіталу. Зростання рівня оборотності капіталу пояснюється інтенсивними темпами зниження поточного фінансування діяльності у 2019 році та переорієнтацією підприємства на більш консервативну модель фінансування активів – зростання у обсягах фінансування частки власного капіталу. Чинники зниження оборотності капіталу негативно позначилися на ефективності його, що стало наслідком скорочення обсягу доходів підприємства. Однак, водночас можна стверджувати, що погіршення ефективності управління капіталом та його структурою впливає на зниження його оборотності, а відповідно, і обсягу діяльності підприємства.

Оцінка вартості капіталу підприємства за моделлю WACC дає змогу зробити висновки про зменшення даного показника у 2018 році порівняно з 2017 роком на 5,0%. Це стало можливим за рахунок зниження вартості позикових фінансових ресурсів. Також у структурі джерел фінансування у 2017-2019 рр. частка позикових фінансових ресурсів скоротилася на 8%, водночас збільшивши тим самим фінансування активів за рахунок власного капіталу. На ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» спостерігалася негативна динаміка показників ефективності формування і використання капіталу упродовж 2017-2018 рр. внаслідок отримання підприємством фінансового збитку у 2018 році. Упродовж 2018-2019 рр. наявною була позитивна тенденція до збільшення ефективності використання власного капіталу та капіталу у цілому. Зміна показника фінансового важеля свідчить про зниження ефективності формування структури капіталу у 2017-2018 рр., та її зростання у 2018-2019 рр.

З метою підвищення ефективності системи оптимізації капіталу підприємства було обґрунтовано та запропоновано наступні напрями: впровадження інструменту фінансового контролінгу; зростання рівня контрольованості структури капіталу шляхом посилення фінансової

дисципліни. Наведені заходи включають зміни у бізнес-процеси, штатну структуру та інформаційну систему управління підприємством (1С:8.2). Впровадження заходів удосконалення фінансового управління структурою капіталу ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі» розраховане на 95 днів у 2020 році. Реалізація наведених напрямів можлива шляхом впровадження на підприємстві відповідного положення «Про процедури внутрішнього контролю». Дане положення, в першу чергу, має бути спрямоване на менеджерів відділу продажу продукції, а також на працівників відділу закупівель (ВМТС – відділу матеріально технічного забезпечення). Загальний бюджет заходів на удосконалення фінансового управління структурою капіталу складе 339,5 тис.грн. У 2020 р. буде спостерігатися зростаюча тенденція у динаміці фінансових результатів, що буде зумовлено впливом заходів, спрямованих на покращення управління капіталом. У 2020 році приріст чистого прибутку по відношенню до 2019 року складе 2490 тис.грн. Ці кошти можуть бути використані на поповнення власного капіталу, що покращить структуру джерел фінансування у бік зростання фінансової самостійності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афанасьєва М.В. Економіка підприємства, збірник засобів діагностики: навч. посіб. / За заг ред. М. В. Афанасьєва. – К. : Ліра-К, 2017. – 112 с.
2. Бабич Л.М. Формування оптимальної структури оборотних коштів підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2018. – №9. – С.12–23.
3. Безгінова Л.І. Формування оптимальної структури капіталу в підприємствах роздрібної торгівлі: Дис...канд. екон. наук: 08.07.05 / Л.І. Безгінова. – Х.: Думка, 2011. – 239 с.
4. Безгінова Л.І., Власова Н.О. Оптимізація фінансової структури капіталу підприємств / Л.І. Безгінова, Н.О. Власова // Питання економіки та управління, 2012. – №2. – С. 191-198
5. Бербера В.Д. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / В.Д. Бербера. – К.: Знання, 2017. – 263 с.
6. Бланк І.О. та ін. Фінансове забезпечення розвитку підприємств: підручник / І.О. Бланк, Г.В. Ситник. – К. : КНТЕУ, 2011. – 344 с.
7. Бланк І.О., та ін. Управління фінансами підприємств: Підручник / І.О. Бланк., Г.В. Ситник. – К.: КНТЕУ, 2011. – 780 с.
8. Бланк, И. А. Управління формуванням капіталу / И. А. Бланк. – К.: Ника- Центр, 2012. – 512 с.
9. Блейчик І.М. Особливості фінансового управління майном в умовах кризи // Вісник Тернопільської академії управління, 2015. – №2. – С. 54-59.
10. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник / І.М. Бойчик. – К.: Атіка, 2017. – 528 с.
11. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов / Р. Брейли, С. Майерс. - Х. : Олимп-Бизнес, 2010. – 1054 с.
12. Бурбело О.А. Оцінка ефективності використання оборотних активів [Текст] / О.А. Бурбело, О.І. Зуєва // Економіка АПК. – 2018. – №11. – С.50-53.

13. Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / А. Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2017. – 260 с.
14. Василенко, Л. Т. Фінанси підприємств у схемах і таблицях [Текст] : наочний навч. посіб. / Л. Т. Василенко, Л. В. Гут, О. П. Оксеєнко. – К.: Дакор, 2017. – С. 65.
15. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К. : Знання, 2017. – 446 с.
16. Власова Н.О. Чинники формування оборотних активів підприємств роздрібної торгівлі [Текст] / Н.О. Власова, М.В. Чорна, О.В. Михайлова // Актуальні проблеми економіки. – 2018. – №8. – С.156-163.
17. Володькіна М. В. Економіка промислового підприємства: навчальний посібник / М. В. Володькіна. — К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 196 с.
18. Воронін А. В. Оптимізація структури капіталу акціонерного товариства / А. В. Воронін // Финансы, учет, банки, 2014. – Вып. 1. – С. 79-83
19. Гайдаєнко О. М. Формування оптимальної структури капіталу підприємства / О. М. Гайдаєнко, М. О. Славінська // Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки: міжнародний збірник наукових праць / за ред. І. Б. Садовська. – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. – Вип. 1(9). – Ч. 1. – С. 100-107.
20. Гиль О. О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств : навч. посіб. / О. О. Гиль. – К. : Ліра-К, 2015. – 248 с.
21. Головка О. Г. Шляпкіна К.В Формування оптимальної структури капіталу підприємства / О. Г. Головка, К. В. Шляпкіна [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kpi.kharkov.ua/archive.pdf>
22. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: [Навч. Посібник]. Гончаров А.Б. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2017. – 240 с.
23. Городня Т. А. Економічна та фінансова діагностика : навч. посіб. / Т. А. Городня. – Львів : Магнолія, 2018. – 284 с.

24. Грибик І. І. Економіка та управління підприємством: теорія і практика : навч. посіб. / І. І. Грибик. – К. : Ліра-К, 2017. – 428 с.
25. Грицино О.М. Оптимізація структури капіталу підприємств України / О.М. Грицино // Фінанси, облік і аудит, 2018. – № 1 (29). – С. 306-311
26. Губіна І.А. Аналіз оборотного капіталу / І.А. Губіна // Світ бухгалтерського обліку, 2015. – №3. – С.71-76
27. Гусева О. Оцінка джерел фінансування поточних активів торговельних підприємств // Торговля і ринок України: Тематичний збірник наукових праць з проблем торгівлі і громадського харчування. Випуск 10. Том 3. - Донецьк: ДонДУЕТ, 2014. – С.159-168.
28. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів : навч.посіб. / Н. М. Давиденко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Компринт, 2015 – 377 с. – Бібліогр.: С. 374-377 – укр.
29. Доберчак Н. І. Економіка виробництва : навч. посіб. / Н. І. Доберчак. – К. : Ліра-К, 2015. – 258 с.
30. Дорошенко Г. О. та ін. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч. посіб. / [Дорошенко Г. О., Семенець А. О., Пасенко Н. С. та ін.]– К. : Ліра-К, 2017. – 328 с.
31. Драгун Л.М., та ін. Удосконалення аналізу ефективності використання обігових коштів підприємства / В.Ф. Шевченко, О.Л. Бондаренко // Фінанси України, 2014. - №12. – С. 12-25
32. Дудчик О.Ю. Управління платоспроможністю та ліквідністю підприємств сфери інформації та телекомунікації та формування системи їх забезпечення / О.Ю. Дудчик // Економіка і суспільство, 2018. – №13. – С. 1088-1095.
33. Загайнова Ю.В. Показатели оптимальности структуры капитала компании / Ю.В. Загайнова // Научные записки, 2011. – № 4. – С. 76-82.
34. Капітула С.В., Ко міч Н.Б. Оптимізація структури капіталу підприємства як спосіб управління його рентабельністю / С.В. Капітула, Н.Б.

Корміч [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ev.nmu.org.ua/docs/2012/2/EV20122093-096.pdf>

35. Колчина В.В., Волкова О.Н. Аналіз фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством / В.В. Колчина, О.Н. Волкова // Економіка, фінанси, право, №6. – 2017. – С. 71-74

36. Косянчук Т. Ф. Економічна діагностика : навч. посіб. / [Косянчук Т. Ф., Лук'янова В. В., Майорова Н. І., Швид В. В.]. – К. : Ліра-К, 2017. – 452 с.

37. Крамаренко, Г. О. Фінансовий аналіз: підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.:Центр навч. л-ри, 2013. – 156 с.

38. Крамаренко, Г. О. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник. / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. – 520 с.

39. Мазаракі А. А. Економіка торговельного підприємства / А. А. Мазаракі, Л. О. Лігоненко, Н. М. Ушакова. – К.: Хрещатик, 2006. – 800 с.

40. Маматова Л. Ш. Оптимізація структури капіталу та її вплив на потенціал підприємства / Л. Ш. Маматова // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. – 2018. – Вип. 34. – С. 299-305.

41. Маргасова В. Г. Стратегія управління оборотним капіталом / В. Г. Маргасова // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2017. – № 4. – С. 218–224.

42. Марущак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками навч. посіб. / С. М. Марущак, Г. В. Єфімова, О. В. Пашенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 296 с.

43. Машлій Г. Б. Методи оптимізації структури капіталу підприємства в системі фінансового менеджменту / Г. Б. Машлій // Матеріали ХІХ наукової конференції ТНТУ ім. Ів. Пулюя, 18-19 травня 2017 року — Т. : ТНТУ, 2017 — С. 291.

44. Мешкова-Кравченко Н. В. Фінанси підприємства / Н. В. Мешкова-Кравченко, М. В. Шарко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 436 с

45. Міценко Н. Г. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч. посіб. / Н. Г. Міценко. – К. : Ліра-К, 2014. – 688 с.
46. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1: Загальні вимоги до фінансової звітності. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/npsbu1/>
47. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 528 с.
48. Остренко Т.Ю. Оптимізація формування капіталу підприємства/ Т.Ю.Остренко, С.О.Левицька. – Х.: Вісник,2012. – 69 с.
49. Поддєрьогін, А. М. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2012. – 571 с.
50. Подольська, В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: Центр навч. л-ри, 2010. – 488 с.
51. Пономаренко В.С. Економіка підприємства: компетентність і ефективність розвитку навч. посіб. / За заг ред В. С. Пономаренка. – К. : Ліра-К, 2013. – 152 с.
52. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / О. В. Портна, Н. М. Єршова. – К. : Патерик, 2015. – 312 с.
53. Салун М. М. Методологія, методика та оцінка процесів модернізації ресурсного потенціалу підприємства : монографія / М. М. Салун. – К. : Ліра-К, 2013. – 416 с.
54. Семенова Т. В., Шамрицька А. С. Оптимізація структури капіталу підприємства/ Т. В. Семенова, А. С Шамрицька [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/optimizatsiya-strukturi-kapitalu-pidpriemstva>
55. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / І. В. Сіменко. – К. : Ліра-К, 2013. – 384 с.
56. Сорокін М. Новітні методики управління капіталом підприємства / М. Сорокін // Економіка України, 2011. – № 4. – С. 24-32.

57. Тимошенко О. В. Оптимізація структури капіталу підприємств / О. В. Тимошенко // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2013. – №3. – С.33-40.
58. Тимошенко О. В. Оптимізація структури капіталу підприємств / О. В. Тимошенко // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2013. – №3. – С.33-40.
59. Ткачик Л.П. Методи оптимізації структури позикового капіталу підприємства / Л.П. Ткачик, В.В. Пфайфер // Молодий вчений, 2015. – №2. – С. 173-180.
60. Ушаева С.Н. К вопросу об оптимизации структуры капитала фирмы / С.Н. Ушаева // Вестник Челябинского государственного университета. – 2012. – № 10 (264). – С. 102-107.
61. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств [Текст] : навч.посібник / о. С. Філімоненков. – К. : МАУП, 2014. – 328 с.
62. Хворостян Ю. В. Оптимізація структури капіталу підприємства / Ю. В. Хворостян // Управління розвитком. – 2014. – № 10. – С. 100-102.
63. Щербань О.Д. Методи регулювання та оптимізації структури капіталу підприємства / О.Д. Щербань, О.В. Набієва // Економіка та держава, 2018. – №12. – С. 82-87
64. Яременко М.І. Метод оптимізації структури капіталу Модільяні-Міллера та його вдосконалення / М.І. Яременко // Математичні методи, моделі Та інформаційні технології в економіці, 2015. – №58. – С. 225-231
65. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.
66. Thomas L. Friedman. The World is Flat: a Brief History of the Twenty-First Century, [Підручник] Farrar, Straus, and Giroux. – 2012.

ДОДАТОК А

Актив	Код рядка	31.12.201 6	31.12.201 7	31.12.2018	31.12.2019
1	2			3	4
I. Необоротні активи					
НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ:	1000	215	138	64	177
первісна вартість	1001	266	276	281	271
накопичена амортизація	1002	-51	-138	217	44
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0	0
Основні засоби:	1010	5693	6817	9121	6255
первісна вартість	1011	12095	14279	17870	13187
знос	1012	-6402	-7462	8749	530
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0	0
знос	1017	0	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	532	186	318	359
Гудвіл	1050	0	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0	0
Усього за розділом I	1095	6440	7141	9503	6791
II. Оборотні активи					
0					
Запаси	1100	7433	7031	6636	7232
Виробничі запаси	1101	4456	3350	4484	3903
Незавершене виробництво	1102	135	145	59	140
Готова продукція	1103	2809	3147	1827	2978
Товари	1104	33	389	266	211
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5885	9002	5025	7444
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130	2373	1084	615	1729
з бюджетом	1135	611	188	793	400
у тому числі з податку на прибуток	1136	59	70	235	65

з нарахованих доходів	1140	0	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7	6	14	7
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2241	4860	5182	3551
Готівка	1166	0	1	1	1
Рахунки в банках	1167	2241	4859	5181	3550
Витрати майбутніх періодів	1170	7	0	0	4
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0	0
у тому числі в:	1181	0	0	0	0
резервах довгострокових зобов'язань					0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0	0
Усього за розділом II	1195	18553	22171	18265	20362
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0	0
Баланс	1300	24993	29312	27768	27153

Пасив	Код рядка	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
I. Власний капітал		0	0	0	0
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1711	1711	1711	1711
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1212	2750	344	769
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	499	4461	2055	2480
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0	0

Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:				0	
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1320	0		0
за товари, роботи, послуги	1615	7728	8994	8536	8361
за розрахунками з бюджетом	1620	29	389	76	209
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	357	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	67	33	26	50
за розрахунками з оплати праці	1630	153	153	134	153
за одержаними авансами	1635	0	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	142	141	130	142
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	15055	15141	16811	15098
Усього за розділом III	1695	24494	24851	25713	24673
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0	0
Баланс	1900	24993	29312	27768	27153

ДОДАТОК Б

**Положення
про процедури внутрішнього контролю
ПАТ «Виробничо-торгова кондитерська фірма «Ласощі»**

1. Загальні положення

Це положення про процедурах внутрішнього контролю за фінансово-економічною діяльністю розроблено відповідно до чинного законодавства, статутом товариства, положеннями про департаменти, іншими внутрішніми регламентуючими документами товариства (далі - документи товариства).

2. Призначення і область застосування документа

У положенні визначено використовувані поняття, принципи організації, цілі, напрямки та процедури внутрішнього контролю за фінансово-економічною діяльністю, а також завдання органів внутрішнього контролю за виконанням та контролю за дотриманням процедур внутрішнього контролю.

3. Поняття і визначення

Процедури внутрішнього контролю - документально зафіксована система заходів щодо забезпечення ефективного внутрішнього контролю над виконанням фінансово-господарського плану товариства, виявлення та здійснення нестандартних операцій, а також попередження, обмеження та запобігання фінансових і операційних ризиків і можливих недобросовісних дій з боку посадових осіб товариства.

Внутрішній контроль в товаристві - контроль, здійснюваний загальними зборами учасників товариства, генеральним директором товариства, структурними підрозділами, посадовими особами та іншими працівниками з метою забезпечення достатньої впевненості в тому, що товариство досягає поставлених цілей найбільш ефективним способом.

4. Цілі внутрішнього контролю

До цілей внутрішнього контролю за фінансово-економічною діяльністю товариства належать:

- захист капіталовкладень учасників товариства та активів товариства;
- забезпечення досягнення поставлених стратегічних цілей розвитку;
- забезпечення виконання фінансово-господарських планів товариства;
- забезпечення збереження активів та ефективного використання ресурсів товариства;
- забезпечення повноти, надійності та достовірності бухгалтерської та управлінської інформації та звітності товариства;
- попередження, виявлення та усунення порушень при проведенні фінансово-господарських операцій товариством;
- забезпечення дотримання вимог чинного законодавства, внутрішніх положень та процедур товариства;
- оцінка виконання процедур внутрішнього контролю товариства.

5. Вимоги до процедур

5.1. Загальні збори учасників товариства визначає політику товариства щодо внутрішнього контролю та регулярно оцінює функціонування системи внутрішнього контролю товариства.

З цією метою загальні збори учасників стверджує:

- внутрішні документи товариства, які регламентують процедури внутрішнього контролю при прийнятті та виконанні управлінських рішень;
- фінансово-господарські плани, бюджети, інвестиційні програми розвитку товариства та заслуховує доповіді посадових осіб товариства про виконання затверджених планів і прийнятих рішень;
- регулярно розглядає і дає оцінку реалізації затверджених стратегій розвитку, виконання затверджених річних і кварталних бюджетів і планових завдань, результатів роботи менеджменту.

5.2. Для ефективного здійснення загальними зборами учасників безпосереднього контролю над фінансово-господарською діяльністю товариства і виконанням його фінансово-господарського плану загальними зборами учасників товариства створено відділ внутрішнього контролю, що діє на підставі затвердженого положення.

5.3. Генеральний директор товариства забезпечує створення і повсякденне функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю товариства.

Основою системи повсякденного контролю над фінансово-господарською діяльністю товариства становить контроль над відповідністю всіх операцій, що проводяться із затвердженим бюджетом. Контроль виконання бюджету здійснюється фінансовим відділом.

5.4. Окремі функції внутрішнього контролю операцій і процесів діяльності товариства можуть доручатися створюваним в товаристві спеціалізованим підрозділам і комісіям або окремим працівникам товариства.

5.5. Керівники структурних підрозділів, співробітники товариства відповідно до своїх посадових інструкцій несуть відповідальність за розробку, документування, впровадження, моніторинг та розвиток процедур внутрішнього контролю у ввірених їм напрямках діяльності.

5.6. Відповідно до діючого положення про департаменти і служби товариства встановлено, що процедури внутрішнього контролю над фінансово-господарською діяльністю товариства вбудовані в його основні бізнес-процеси і операції, включаючи:

- планування, затвердження та контроль виконання бюджету;
- прийняття рішень щодо інвестування та контроль за реалізацією інвестиційних проектів;
- моніторинг придбання і відчуження активів;
- моніторинг дотримання майнових прав на активи товариства;
- контроль над дотриманням лімітів по основних статтях витрат;
- контроль дотримання фінансової дисципліни в товаристві;
- контроль виконання рішень органів управління та посадових осіб товариства;
- контроль облікової політики та дотримання процедур формування звітності товариства (бухгалтерської, управлінської, податкової), а також забезпечення надійності та достовірності ведення обліку;
- контроль дотримання вимог законодавства при підготовці і здійсненні операцій товариства;
- контроль над виконанням рішень, прийнятих загальними зборами учасників товариства, наказів, розпоряджень і доручень генерального директора товариства;
- контроль над дотриманням встановленого порядку документообігу в товаристві.

6. Оцінка виконання процедур внутрішнього контролю

6.1. Збори учасників товариства здійснює оцінку ефективності системи внутрішнього контролю в цілому і приймає рішення щодо вдосконалення діючих в товаристві процедур внутрішнього контролю.

6.2. Відповідно до положення служба внутрішнього контролю в рамках виконання своїх функцій здійснює:

- оцінку ефективності процедур, що забезпечують дотримання товариством законодавства;
- підготовку та надання за результатами проведених внутрішніх перевірок генеральному директору товариства матеріалів (звітів і довідок) про істотні проблеми внутрішнього контролю над фінансово-господарською діяльністю товариства;
- аналіз адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю товариства, включаючи системи інформаційної та технологічної безпеки;
- сприяння (консультації) посадовим особам товариства і співробітникам в розробці і плануванні заходів щодо усунення виявлених проблем, недоліків, удосконалення системи внутрішнього контролю.

7. Пояснення

7.1. Процедури внутрішнього контролю мають на увазі не тільки безпосередній аналіз, наприклад, достовірності даних, але і аналіз ефективності поточних бізнес-процесів. За підсумками перевірки, як правило, розробляються рекомендації щодо поліпшення бізнес-процесів.

7.2. Внутрішній контроль в тій чи іншій мірі здійснюється всіма менеджерами компанії в рамках виконуваних ними функцій. Наприклад, директор із закупівель регулярно збирає дані про обсяги замовлених у постачальників запасних частин і деталей в натуральному і грошовому вираженні, а потім і перевіряє їх на відповідність плану продажів, зіставляє ціни.

- 7.3. Визначаючи цілі контролю - топ-менеджмент компанії прагнув виключити непотрібні етапи і процедури, оскільки це пов'язано з додатковими витратами часу і коштів.
- 7.4. Для того щоб створені процедури контролю в точності і своєчасно виконувалися, було необхідно їх регламентувати. Опис контрольної процедури містять такі положення: цілі контролю; послідовність дій; періодичність проведення контролю; відповідальний за контроль співробітник.
- 7.5. Ефективність роботи відділу внутрішнього контролю оцінюється загальними зборами акціонерів, оскільки в компанії немає відділу внутрішнього аудиту та ревізора. Їх наявність виправдано лише в великих холдингах зі складною організаційною структурою.
- 7.6. Головний інструмент контролю - виявлення відхилень фактично досягнутих показників від запланованих. Для цього співробітниками фінансового відділу щоквартально проводиться план-факт аналіз виконання бюджету.
- 7.7. Основною проблемою, з якою зіткнулася компанія при організації системи внутрішнього контролю, була відсутність внутрішніх регламентів і положень. Саме тому першим завданням керівників підрозділів стала розробка системи внутрішньофірмових стандартів, які згодом аналізувалися і допрацьовувалися відділом внутрішнього контролю.
- 7.8. Абсолютний контроль, в тому числі дрібних статей витрат, виправданий не завжди. Окрема увага приділяється рахунках бухобліку, оборот за період по яким складає більше 10 відсотків від виручки компанії, а також сумі кредиторської та дебіторської заборгованості.
- 7.9. Відділ внутрішнього контролю інформує генерального директора і загальні збори акціонерів про найбільш великих і неліквідованих порушеннях. На підставі цих звітів і рекомендацій служби внутрішнього контролю виносяться поради щодо вдосконалення тих чи інших процедур контролю.
- 7.10. В рамках аналізу визначаються найбільш суттєві ризики для компанії, які можуть спричинити за собою фінансові втрати. Зіставлення ризиків та існуючих контрольних процедур дозволяє визначити план дій, необхідних для підвищення ефективності здійснюваного контролю.

ДОДАТОК В

Річна фінансова звітність за 2017 р

			КОДИ
--	--	--	------

		Дата(рік, місяць, число)	2018 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо-торгова кондитерська фірма "Ласоці"	за ЄДРПОУ	382102
Територія		за КОАТУУ	2610100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	01.10
Середня кількість працівників	70		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вул. Ленкавського, буд. 12А, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76010		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	215	138
первісна вартість	1001	266	276
накопичена амортизація	1002	-51	-138
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	5693	6817
первісна вартість	1011	12095	14279
знос	1012	-6402	-7462
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	532	186
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	6440	7141
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7433	7031
Виробничі запаси	1101	4456	3350
Незавершене виробництво	1102	135	145
Готова продукція	1103	2809	3147
Товари	1104	33	389
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5885	9002
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2373	1084
з бюджетом	1135	611	188
у тому числі з податку на прибуток	1136	59	70
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7	6
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2241	4860
Готівка	1166	0	1
Рахунки в банках	1167	2241	4859
Витрати майбутніх періодів	1170	7	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	18553	22171
III. Необоротні активи,	1200	0	0

утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	24993	29312

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1711	1711
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1212	2750
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	499	4461
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	1320	0

за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	7728	8994
за розрахунками з бюджетом	1620	29	389
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	357
за розрахунками зі страхування	1625	67	33
за розрахунками з оплати праці	1630	153	153
за одержаними авансами	1635	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	142	141
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	15055	15141
Усього за розділом III	1695	24494	24851
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	24993	29312

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

Марділа
Мачей ЄжиЛюхнич Марія
Мирославівна

		КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)
		2018 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо-торгова кондитерська фірма "Ласощі"	за ЄДРПОУ
	(найменування)	382102

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49536	32366
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-38126	(-21144)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	11410	11222
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	4504	10388
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	-1307	(-1309)
Витрати на збут	2150	-2268	(-1582)
Інші операційні витрати	2180	-7667	(-17066)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4672	1653
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	171	167
Інші доходи	2240	10	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-21	(-163)
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0

Інші витрати	2270	0	(-8)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4832	1657
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	(-4237)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-870	532
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3962	2189
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3692	2189

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	18697	18115
Витрати на оплату праці	2505	3111	2473
Відрахування на соціальні заходи	2510	682	898
Амортизація	2515	1213	714
Інші операційні витрати	2520	2162	1645
Разом	2550	25865	23845

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1629105	1629105
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1629105	1629105
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2.43201	1.34368
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2.43201	1.34368

Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0
--------------------------------	------	---	---

Примітки

-

Керівник

Мардила
Мачей Єжи

Головний бухгалтер

Люхнич Марія
Мирославівна

ДОДАТОК Г

Річна фінансова
звітність за 2018 р.

		КОДИ	
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо- торгова кондитерська фірма "Ласощі"	за ЄДРПОУ	382102
Територія		за КОАТУУ	2610100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230

Вид економічної діяльності	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	01.10
Середня кількість працівників	59		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вул. Ленкавського, буд. 12А, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76010		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	138	64	3
первісна вартість	1001	276	281	
накопичена амортизація	1002	138	217	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	6817	9121	
первісна вартість	1011	14279	17870	
знос	1012	7462	8749	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0

інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	186	318	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	7141	9503	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	7031	6636	0
Виробничі запаси	1101	3350	4484	0
Незавершене виробництво	1102	145	59	0
Готова продукція	1103	3147	1827	0
Товари	1104	389	266	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9002	5025	1316
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1084	615	0
з бюджетом	1135	188	793	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	70	235	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6	14	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	4860	5182	0
Готівка	1166	1	1	0
Рахунки в банках	1167	4859	5181	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	22171	18265	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1200	0	0	0
Баланс	1300	29312	27768	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1711	1711	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2750	344	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	4461	2055	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	8
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0

Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1320	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	8994	8536	
за розрахунками з бюджетом	1620	389	76	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	357	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	33	26	70
за розрахунками з оплати праці	1630	153	134	0
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	141	130	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	15141	16811	0
Усього за розділом III	1695	24851	25713	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	29312	27768	0

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

Мардила Мачей
ЄжиЛюхнич Марія
Мирославівна

		КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)
		2019 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо-торгова кондитерська фірма "Ласощі" (найменування)	за ЄДРПОУ 382102

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період
--------	-----------	-------------------	-----------------------

			попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	36306	49536
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-30575	-38126
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	5731	11410
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2088	4504
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	-2765	-1307
Витрати на збут	2150	-2359	-2268
Інші операційні витрати	2180	-3927	-7667
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	4672
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	-1232	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	256	171
Інші доходи	2240	28	11
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-1591	-21
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	0	(- 8)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	4832

Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	-2539	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	133	870
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	3962
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	-2406	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2406	3962

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	13801	18697
Витрати на оплату праці	2505	3388	3111
Відрахування на соціальні заходи	2510	751	682
Амортизація	2515	1439	1213
Інші операційні витрати	2520	3112	2162
Разом	2550	22491	25865

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1629105	1629105
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1629105	1629105
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-1.47688	2.43201
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-1.47688	2.43201
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

-
Мардила Мачей
Єжи

Люхнич Марія
Мирославівна

ДОДАТОК
Д**Річна фінансова
звітність -
очікувана на 2019 р**

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2020 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо- торгова кондитерська фірма "Ласощі"	за ЄДРПОУ	382102
Територія		за КОАТУУ	2610100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	01.10
Середня кількість працівників	61		
Одиниця виміру: тис.грн. без десятьового знака			

Адреса	вул. Ленкавського, буд. 12А, м. Івано- Франківськ, Івано- Франківська обл., 76010
--------	---

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	64	140
первісна вартість	1001	281	274
накопичена амортизація	1002	217	83
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	9121	7407
первісна вартість	1011	17870	14983
знос	1012	8749	1174
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	318	425
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	9503	7972
II. Оборотні активи			0
Запаси	1100	6636	7035
Виробничі запаси	1101	4484	4470

Незавершене виробництво	1102	59	97
Готова продукція	1103	1827	2318
Товари	1104	266	150
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5025	5455
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	615	1494
з бюджетом	1135	793	702
у тому числі з податку на прибуток	1136	235	147
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14	11
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	5182	3712
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	5181	3711
Витрати майбутніх періодів	1170	0	4
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	18265	18409
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	27768	26381

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1711	1711
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	344	-434
Неоплачений капітал	1425	0	0

Вилучений капітал	1430	0	0
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2055	1277
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	8536	8132
за розрахунками з бюджетом	1620	76	53
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	26	47
за розрахунками з оплати праці	1630	134	144
за одержаними авансами	1635	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	130	136
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	16811	15933
Усього за розділом III	1695	25713	25104
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700	0	0

утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	27768	26381

Примітки -
Керівник Мардила Мачей Єжи
Головний бухгалтер Люхнич Марія Мирославівна

		Дата(рік, місяць, число)	КОДИ
			2020 01 01
Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Виробничо-торгова кондитерська фірма "Ласоці" (найменування)	за ЄДРПОУ	382102

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42921	36306
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-34351	-30575
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	8571	5731
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3296	2088
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	-1629	-2765
Витрати на збут	2150	-1851	-2359
Інші операційні витрати	2180	-4638	-3927
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3749	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		-1232
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	214	256
Інші доходи	2240	20	28
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-806	-1591
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270		0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3176	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295		-2539
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	572	133
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2605	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355		-2406

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2605	-2406

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	16249	13801
Витрати на оплату праці	2505	3250	3388
Відрахування на соціальні заходи	2510	717	751
Амортизація	2515	1326	1439
Інші операційні витрати	2520	2637	3112
Разом	2550	24178	22491

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1629105	1629105
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1629105	1629105
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-1.47688	2.43201
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-1.47688	2.43201
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

-
Мардила Мачей
Єжи
Ляхнич Марія
Мирославівна

ДОДАТОК Е

Стаття	2017	2018	2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	49536	36306	42921
Чисті зароблені страхові премії	0	0	0
Премії підписані, валова сума	0	0	0
Премії, передані у перестраховування	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	0	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-38126	-30575	-34350,50
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	0	0	0,00
Валовий: прибуток	11410	5731	8571
Валовий: збиток	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	0	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	0	0	0
Інші операційні доходи	4504	2088	3296
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	0	0	0
Адміністративні витрати	-1307	-2765	-1629
Витрати на збут	-2268	-2359	-1851
Інші операційні витрати	-17667	-3927	-4638
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	0	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	4672	0	3749
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	0	-1232	
Дохід від участі в капіталі	0	0	0
Інші фінансові доходи	171	256	214
Інші доходи	11	28	20
Дохід від благодійної допомоги	0	0	0
Фінансові витрати	-21	-1591	-806
Втрати від участі в капіталі	0	0	0
Інші витрати	0	0	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	4832	0	3176
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	0	-2539	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-870	133	572
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	3962	0	2605
Чистий фінансовий результат: збиток	0	-2406	